

88155

En rad nya fågelarter ingår i årets samlade fågelrapport. Dels gäller det ovanliga häckfåglar, dels en grupp arter där förvildade fåglar håller på att utveckla spontanbestånd. Bilden: strippgås, ett tiotal fynd gjordes 1986. Foto: Le Carlsson. *Bar-headed Goose (escaped)*.

Fågelrapport för 1986

TOMMY TYRBERG

Årets fågelrapport är den tolfte i ordningen, och med den följer en del förändringar i förhållande till tidigare. Ett antal nya arter har tillkommit i rapporten, främst gäller det rapportering av häckningar av en del (i Sverige) sällsynta häckfåglar som t.ex. mellanskarv och vitkindad gås. Även häckningar av vissa arter vars utbredning är dåligt känd, som t.ex. salskrake och myrsnäppa, har medtagits. En annan grupp som tillkommit är ett antal arter vars förekomst i Sverige troligen (eller säkert) inte är spontan — såsom snögås, strippgås, mandarinand och amerikansk kopparand. Rapporteringen av dessa arter, ofta avfärdade som "parkankor", är troligen rätt ojämn, men det förefaller värt att följa upp deras förekomst i Sverige eftersom både mandarinanden och den amerikanska kopparanden sedan åtskilliga år häckar

i Europa, och snögås och strippgås troligen också håller på att etablera sig.

Ett par arter har också utgått, nämligen ringtrastar i Sydsverige och snösiskor utanför häckningstiden. Ringtrastens sträck över Sydsverige får anses vara så väl känt att ytterligare rapportering knappast skulle tillföra något nytt och rapporterna om snösiskor vintertid har nu nått sådan omfattning att de börjat växa vissa lrk över huvudet.

Vädret 1986

Eftersom vädret i hög grad påverkar fågellivet, och vädret 1986 i hög grad avvek från det normala (liksom f.ö. även 1985 och 1987), kan det vara lämpligt att göra en kort resumé av vädret under året. 1986 började med en mycket kall vinter, och våren blev sen. I delar av Jämtland blev januari 1986 den kallaste januarimånaden under 1900-talet (och januari 1987 den näst kallaste!). Maj och juni blev dock varma och torra i större delen av landet. I början av juli slog vädret om och blev svalare och ostadigare, och augusti blev

berfynd är

1700 ex.)

maj 13, juli 4,
Nordväst-
la, 21.9 (Ulf
en 31.10 (Bo

(gm Björn-

evemark).

ist).

maj 68, juni

9, dec. 3.

gt: maj 111,

30, nov. 33,

S Hönö.

.10 (Stefan

dden, Nju-

eglund, Jan

0 (Thomas

ktas som en

i Östersjön

a vid Rivet

Sandham-

fåglar, men

a fåglar. De

rk *Mpd* har

mma fågel,

nom obser-

Fyndet i *Vb*

sedan 1933.

nyetablerad

nen (Birger

Mönsterås,

erade/dela-

Svartö inte

lonin. Stor-

perioden på

sjöar, men

loni håller

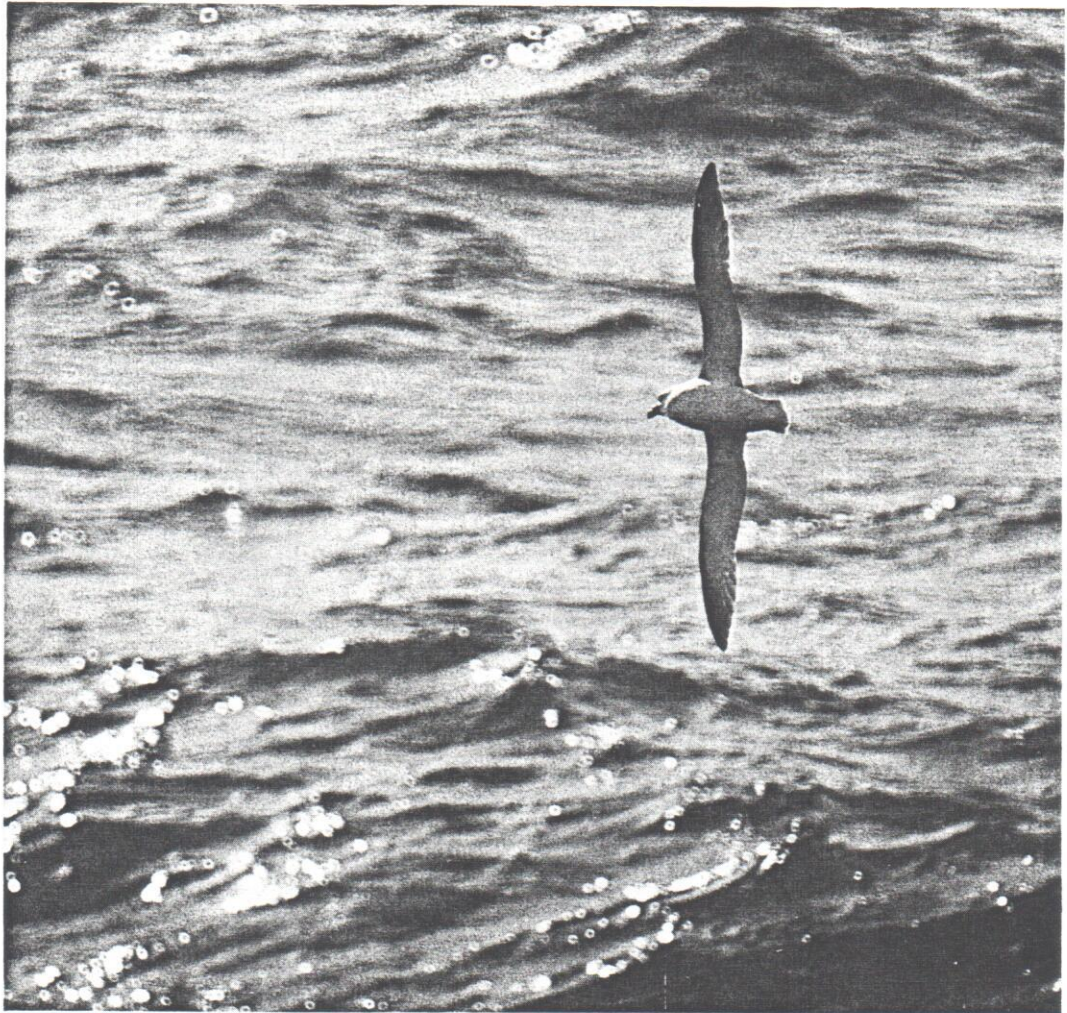
♂)

ca 140 tu-

ämfört med

riksinvente-

). Toppåret

Ett rekordstort antal stormfåglar sågs 1986 — totalt 3700 fåglar. Bästa dagsiffra var 735 ex. vid Hönö 2 september. Foto: Jens B. Bruun. *Fulmar*.

1978 bedöms ca 450 par ha häckat, vilket skulle innebära en minskning med två tredjedelar sedan dess, knappast någon orimlighet med tanke på de många stränga vintrarna. Fördelningen på landskap framgår av tabell 1. Endast en konstaterad häckning rapporterades 1986, i Söderfjärden (Lars Broberg). På följande lokaler rapporterades mer än en bölande hane: *Sk*: Hammar-sjön (4); *Vg*: Dettern (6), Åråsvikens västgötadel (2), Hornborgasjön (2); *Nrk*: Kvismaren (2), Tysslingen (3—4), Segersjö, Hjälmaran, (3); *Ög*: Tåkern (ca 35),

Roxen (3); *Srm*: Söderfjärden (9), Ålspångaviken, Vadsbro, (2), Rokaströmmen, Mälaren, (2); *Upl*: Hjälsstavi-ken (2), Garnsviken (2), Vendelsjön (2), Tämnaren (2); *Vstm*: Asköviken (3), Billingen (3); *Vrm*: Årås-Kilsviken (minst 3), Ölmeviken (minst 2). Ett par fynd utanför artens normala utbredningsområde är värda att notera:

Hl: 1 ♂ Stegasjön, NNV Dagsås, maj—juni (Magnus Forsberg).

Hjd: 1 ex. Hede 21.3 (Håkan Persson). Första fyndet i *Hjd*.

Svart stork *Ciconia nigra* (—, ca 171 ex., ca 20 ex.)

Sk: 1 ex. mot V Vä, Kristianstad, 2.4 (Ulf Jungbeck). 1 ex. Tommarps ene 29.5 (Bengt Hertzman). 1 ex. Haggestad 16.6 (Ann Mari Thorner). 1 ex. mot SV Farhult, Skälderviken, 23.7 (Per Gräntz). 1 ex. Fyledalen—Skogshejdan 24.8, 25.8, 30.8 och 31.8 (Jörgen Fritzson, Bo E. Pettersson m.fl.).

Öl: 1 ex. mot V Ottenby 30.5 (Björn Andersson m.fl.). 1 ex. Bostorp 1.6 (Lolita Gottfridsson). 2 ex. Dröstorpsmossen—Lenstadmossen 27.6—13.8 (Anders Lundqvist m.fl.).

Gtl: 2 ad. Sundre 25.8 (Thord Fransson m.fl.). 2 ex. (trol. samma) Sproge två veckor ult.aug.—pr. sept. (Allan Urelind m.fl.).

Boh: 1 ex. Gräskärr, Uddevalla, 5.6 (Curt Josefsson m.fl.).

Nrk: 1 ex. över Väringen 8.5 (Ingvar Andersson). 1 ex. Teen 1.6—31.7 (Sten Ove Pettersson).

Srm: 1 ex. Landshammar, Spelvik, 9.7 (Åke Lindgren gm Jan Gustafsson).

Upl: 1 ex. över Rödlöga, OSO Blidö, 18.5 (Birgitta Brown). 1 ex. Söder-Giningen, N Knutby, 19.5 (Kenneth Pless, Thomas Pless). 1 ex. Kundbysjön, Rimbo, 21.5 (Bill Douhan, Karl-Olov Johansson).

Vstm: 1 ex. Hörnsjöfors, Västerfärnebo, 19.5 (gm Thore Lindberg). 1 ex. Sätra brunn, Fläckebo, 23.5 (Bo Karlgren). 1 ex. Sörbysjön, NV Fellingsbro, 18.4—31.7 (Gunnar Eriksson m.fl.). 1 ex. Oppboga, V Fellingsbro, 3—4.8 (gm Thomas Everlid).

Dlr: 1 ex. Svartjärn, Norrvik, 17—18.5 (Jan-Olof Hermansson, Per Adenäs).

Antalet ex. är något osäkert eftersom några av fynden i bl.a. *Nrk*, *Upl* och *Vstm* rimligen avser samma fåglar. Även om man försiktigt räknar antalet ex. till ca 20 var 1986 ett något bättre år för arten än genomsnittet under det senaste årtiondet. Mycket intressant är att minst en, kanske flera, svarta storkar var stationära i västra *Vstm*—norra *Nrk* under hela häckningsäsongen.

Vit stork *Ciconia ciconia* (—, ca 415 ex., ca 35 ex.)

Sk: 23 fynd, troligen gällande ca 17 ex., 14.4—28.8 fördelade på: april 2, maj 8, juni 8, juli 5, aug. 3.

Bl: 1 ex. Jämjö 18—19.5 (Björn-Eyvind Swahn). 1 ex. Oxlabäck, SO Ronneby, 19.5 (Lars-Gunnar Lundquist). 2 ex. mot V Listerby 20.5 (gm Björn-Eyvind Swahn). 2 ex. Karlskrona 4.6 (gm Björn-Eyvind Swahn). 1 ex. Hällaryd m. juli (gm Klas Anjou).

Sm: 1 ex. Stensjö by, Oskarshamn, 22.6 (Annelie och Jan Brenander).

Öl: 1 ex. S Källa 17.5 (VOF). 1 ex. Djurstad—Petgårde träsk 9—11.6 (Lars Rigbäck m.fl.). 1 ad. Beijershamn 10.6 (Leif R. Jern). 1 ex. Triberga mosse 11—12.6 (Bertil Breife, Henrik Wachtmeister). 1 ex. Alby 13.6 och 23.6 (Björn Andersson, Bertil Breife). 2 ex. Ottenby 12—13.6 (fl. obs.). 1 ex. mot SO över Lenstadmossen 26 och 17.6 (Anders Lundquist). 1 ex. Gårdby 7.7 (Christin Areskough). 1 ex. Vik, Bostorp, 7.7 och 16.7 (Håkan Örtman). 1 ex. Västerstads träsk 9.7, 2 ex.

på samma lokal 27.7, 3, 9 och 16.8 och 3 ex. 17.8 och 4.10 (Georg Gustavsson m.fl.). 1 ex. Dröstorp 26—27.7 (Anders Lundquist). 2 ex. Skärlöv 16.8 (Lars Lindell m.fl.). 1 ex. Frösseudamossen 18.8 (Staffan Rodebrand).

Ög: 1 ex. mellan Vångsten och Gryt 21.6 (Stig Lindén gm Alsing Svensson). 1 ex. Hornstäv, V Vreta kloster, juli (gm Lars Nilsson).

Upl: 1 ex. Ösbyholm, SO Frötruna, 20—21.6 (Bill Douhan, Lars Olsson).

Vstm: 1 ex. Sörängarna, N Lindesberg, 16—17.7 (T. Welhamsson). 1 ex. Bäckertorp, SO Nora, 11.9 (Edvin Lind).

Hls: 1 ex. Västansjö, Kilafors, 18.7 (bild i tidn. *Ljusnan*).

Liksom för svart stork är det besvärligt att bedöma det totala antalet observerade individer, i synnerhet på *Öl*. I det senare fallet bedömer lrk *Öl* att det rörde sig om minst 4 ex. Om man bedömer det totala antalet ex. till ca 35 var 1986 ett rätt ordinarie år beträffande antalet sedda fåglar. Notabelt är dock att ingen stork sågs norr om *Hls*, 1986 blev därmed det första året sedan 1979 utan fynd i övre Norrland.

[Flamingo *Phoenicopterus ruber*]

Sk: 1 ex. av rasen *chilensis* Lödösnäs 9.6 (Seth Nilsson, Claes Andersson).

Gtl: 1 ex. av rasen *chilensis* Lausviken 25.7—6.8 (Bertil Sjölander m.fl.).

Ny rapporteringsart. Eftersom båda de rapporterade fåglarna (kanske samma ex.?) tillhörde den amerikanska rasen *chilensis* kan man lugnt utgå från att det rörde sig om parkrymlingar.

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*

Spetsbergsgås rapporterades under 1986 från alla landskap utom *Gtl*, *Dls*, *Dlr*, *Hls*, *Mpd*, *Nb* och *Lpl*. Inga riktigt stora flockar rapporterades dock, den största koncentrationen tycks ha varit ca 50 ex. vid Tåkern under hösten (fl. obs.). Inga rapporter har dock inkommit från Vänersborgsviken där arten uppträtt talrikt de senaste åren. Nedan återges några mera notabla fynd:

Öl: 7 ex. N St. Ören 12.4 (Bertil Breife).

Boh: 45 ex. mot S Hönö 12.11 (Mikael Hake m.fl.).

Vrm: 1 ex. Tofta, Ölmeviken, 11.10 (Jan Hägg, Benny Jungnickel).

Gstr: 1 ex. mot NO Inre fjärden, Gävle, 3.5 (Hans Ellegren, Lars Strindberg).

Ång: 2 ex. Skags udde 1.5 (Thomas Birkö m.fl.). 1 ex. Solumsjön, Härnösand, 3.10 (Leif Johansson m.fl.).

Jmt: 1 ex. Badhusparken, Östersund, hela dec. (Lars Hammarin m.fl.).

Bläsgås *Anser albifrons*

Mpd: 1 ex. Ås, Alnö, 20.4 (Margareta och Sten Zackrisson).

Tabell
fläckigNumb
and C
lable).Rappo
områc

Sk

Bl

Sm

Öl

Gtl

Hl

Boh

Dsl

Vg

Nrk

Ög

Srm

Upl

Vstm

Vmr

Dlr

Gstr

Hls

Mpd

Ång

Vb

Jmt

Summ

Total

Ång:

son

Femte

Fjällg

Sk:

Per

Per

Gu

mä

mä

son

Bar

(sar

l e

gen

(Ar

Tabell 1. Antal ropande ♂♂ av rördrom, vaktel, småfläckig sumphöna och kornknarr i Sverige 1986.

Number of calling males of Bittern, Quail, Spotted Crane and Corncrake in various provinces (— = no data available).

Rapport- område	Rördrom	Vaktel	Småfläckig sumphöna	Kornknarr
	<i>Bittern</i>	<i>Quail</i>	<i>Spotted crake</i>	<i>Corncrake</i>
<i>Sk</i>	5	4	30—31	8
<i>Bl</i>	0	1	1	5
<i>Sm</i>	3	5	23—24	20
<i>Öl</i>	0	5	7—8	—
<i>Gil</i>	4	2	—	—
<i>Hl</i>	0	4	1	1
<i>Boh</i>	0	1	1	2
<i>Dsl</i>	0	1	4	2
<i>Vg</i>	12	9	16	14—15
<i>Nrk</i>	10—11	6	5	9—11
<i>Ög</i>	39	10	9	5—6
<i>Srm</i>	23	2	12	12
<i>Upl</i>	19	13	21—22	34
<i>Vstm</i>	17	9	26	32—34
<i>Vmr</i>	>7	5	5	6
<i>Dlr</i>	0	4	4—5	13
<i>Gstr</i>	0	0	0	4
<i>Hls</i>	0	12	0	3
<i>Mpd</i>	0	4	1	0
<i>Ång</i>	0	3	2	2
<i>Vb</i>	0	6	1	1
<i>Jmt</i>	0	0	1	0
Summa				
Total	ca 140	106	170—175	173—179

Ång: 1 ex. Godhamnen, Kronören, 11.5 (Christer Ols-son).

Femte fyndet i *Mpd* resp. tredje i *Ång*.

Fjällgås *Anser erythropus* (—, ca 380 ex., ca 65 ex.)

Sk: 1 ad. Alnarp 3—6.1 (Per Johan Ulfvendahl, Olof Persson m.fl.). 1 ad. Flyingeby 29.1—5.2 (Hakon Persson). 1 ad. Trelleborg 7.2 och 3—6.3 (Hans-Åke Gustavsson, Hakon Persson), denna fågel var ringmärkt och hade rymt från Eriksberg i *Bl*. 1 färgringmärkt ex. V Björkesåkrasjön 26.9—3.10 (Hakon Persson), denna fågel var utplanterad i *Lpl* 1984. 2 ad. Barsebäck 30.11 och 1 ad. på samma lokal 8—31.12 (samma ex. som fanns på platsen året före) (fl. obs.). 1 ex. Alnarp 21.12 (Richard Bergendahl) avser troligen samma fågel. 1 ad. Dynan, S Klagshamn, 28.12 (Anders Jönsson).

Sm: 1 ad. norra delen av Visingsö 14.6 (Åke Ankarberg). *Gil*: 1 ringmärkt ex. Sundre 27.4—8.5 (Thord Fransson m.fl.). 4 ex. Kronholmen, Västergarn, 4.5 (Olof Armini, David Armini).

Hl: 1 juv. (omärkt) Fjärås 5.10—2.12 (Stig Jacobsson m.fl.).

Vg: 1 ad. Timaden, S Tibro, 3.4 (Claes-Ola Persson m.fl.). 1 ad. Fristad, Östen, 5.4 (Lars-Erik Johansson m.fl.). 1 ex. samma lokal (Östen) 12.4 (Anders Boström m.fl.).

Nrk: 1—2 ex. Kvismaren 8—14.4 (Peter Gustafsson). 1 ex. Oset 29.4 (Bo Mörnerud). 1—2 ex. Kvismaren 17.9—11.10 (Hans Odelholm m.fl.).

Ög: 1 ad. V Appuna, Täkern, 27.4 (Jan-Eric Nordqvist). Under hösten sågs enstaka fjällgäss regelbundet N—NO Täkern 10.10—1.11, det rörde sig om minst 1 ringmärkt och 1 ej ringmärkt fågel, båda ad. (fl. obs.).

Upl: 1 ex. Hjälstaviken 26.9 (Pekka Westin). 1 ad. Fyningen 6—11.10 (Martin Tjernberg m.fl.).

Vstm: 1 ex. mot NO Trådarängarna, Irsta, 28.4 (Thomas Skoglund). 1 ad. (färgringmärkt) Asköviken 14.5 (Thomas Skoglund m.fl.).

Hls: 2 ex. Tunasjön, Hudiksvall, 4.5 (Tord Swales, Anders Adolfsson).

Mpd: 1 ex. (ring- och färgmärkt) norra Alnön 2.7—24.8 (Ingemar Marklund m.fl.). 1 ex. Åmon, Njurunda, 9.9 (Jan Högberg).

Vb: 1 subad. Ostträsket 3—4.5 (Staffan Andersson, Anders Mo). 5 ex. Björnsholmen, Skellefteå, 17.5 (Östen Andersson gm Linus Andersson). 22 ex. mot SV över Böleäng, Umeå, 14.9 (Björn Olsen). 1 ex. över Bergsboda, SO Umeå, 15.9 (Thomas Sundström).

Ly lpm: 1 juv. S Tjulträsk, Ammarnäs, 24.6 (Sven Hellquist). Minst 2 ex. flygande i Vindelfjällen nära norska gränsen 11.8 (Erik Norén).

Lu lpm: 1 ex. Mattisudden, 7 km SO Jokkmokk, 13.5 (Mats Karström).

T lpm: 2 ex. Abiskojäkks delta 26.5—2.6 (Nils-Åke Andersson m.fl.).

Med ca 65 observerade fjällgäss blev 1986 tillsammans med 1982 de två bästa åren för denna art under det senaste årtiondet. Flocken om 22 ex. i *Vb* är den största fjällgäsflock som setts i Sverige sedan 1976 då 24 ex. sågs nära Umeå på våren. Ingen egentlig trend beträffande antalet rastande fjällgäss i *Vb* har under de senaste 10—15 åren märkts (Irak *Vb*), vilket är anmärkningsvärt med tanke på att dessa fåglar måste utgöra en avsevärd del av den återstående "naturliga" fjällgässstammen i landet.

Värda att notera är sommarobservationerna i *Sm* och *Mpd*. Förmodligen rör det sig om utplanterade fjällgäss med ofullständigt utvecklat flyttningsbeteende. I Skåne sågs vid Tosteberga en hybridgås som rapporterats som korsning mellan fjällgås och kanadagås av rasen *minima* 16—26.10 (Patrick Österblad m.fl.). Samma ex. (möjligt flera olika) har noterats i västra *Bl* vid flera tillfällen 1980—86. Hybriden (hybriderna) kommer sannolikt från Eriksberg strax O Karlshamn där båda de aktuella "föräldrafågeln" finns i fångenskap.

För andra gången häckade grågås i Dalsland 1986. Parning. Foto: Jens B. Bruun.
Grey Lag Goose.

Grågås *Anser anser*

Dsl: 1 par + 6 pulli Gösjön, N Mellerud, 20.5 (Ingvar och Gun-Britt Johansson).

Andra häckningen i *Dsl*.

[Strippgås *Anser indicus*]

Sk: 1 ex. Barsebäck 27.12 (Stefan Lithner, Robert Rydbeck). Dessutom 2 ex. som troligen var hybrider mellan strippgås och kanadagås eller vinkindad gås vid Fjällfotasjön 25.4—5.5, Ugglarps mosse 20.5—5.6, Foteviken—Börninge 29.7—15.10, Karups ängar 15.12 och Barsebäck 27.12 (fl. obs.).

Gil: 1 ad. Faludden 21.9 (Per Smitterberg).

Vg: 1 ex. Gullspångsälven 26—29.3 (Thomas Landgren m.fl.).

Nrk: 2 ex. Kvismaren 25—27.5 (Martin Green).

Ög: 1 ex. Attorp, V Linköping, 13.4 (Gunnar Ölvingson). 2 ex. Svensksundsviken 27.9 (Lennart Hedin). 1 ex. Bjälbo 19.10 (fl. obs.).

Srm: 2 ex. Floden, Floda, 18.5 (Lasse Lagander).

Upl: 1 ex. (färgringmärkt) övre Föret, Uppsala, 2—3.4 (Thomas Johansson m.fl.).

Vstm: 4 ex. Skäret, Björskog, 9.4 (Kurt Lindström).

Hls: 2 ex. Kyrkbyjärn, Kilafors, 1—15.5 (Stefan Persson).

Ny rapporteringsart. Det finns inga bevis för att strippgås nått Europa på naturlig väg varför i Sverige anträffade strippgås får förmodas vara parkrymlingar.

[Snögås *Anser caerulescens*]

Sk: 2 ex. mellan Ilstorp och Tågra 2.1—4.2 (fl. obs.). 1 ex. Alnarp 3—5.1 (Per Johan Ulfvendahl, Bertil Svensson m.fl.). 1 ex. av den blå fasen vid Landskrona fågeldamm 5.1 (Sven Nilsson). 1 ex. NO Salvik 8.1 (Ingemar Andell). 1 ex. Tirup, Staffanstorp, 23.1 (Anders Nilsson). 1 ex. Ståstorp, Trelleborg, 19.1 och 8.2 (Erik Nordström). 1 ex., sannolikt samma som föregående, N Trelleborg 15.2 (Hakon Persson) och vid Fredshög 26.2 (Gert Rosquist). 1 ex. i Flyinge—Gårdstångaområdet 5—24.2 (Hakon Persson). 2 ex. Glemminge, Ystad, 15.2 (Hakon Persson). 1 ex. Lödösnäs—Barsebäck 1—2.3 (Ola Ellerström m.fl.). 1 ex. Sandby mosse 9.3 (Ingemar Andell). 2 ex. Yngsjö 9.3 (Sven Birkedal m.fl.). 2 ex. Trolle-Ljungby 22.3 (Magnus Persson). 1 ex. Starby 6.4 (Lars Karlsson). 1 ex. Vanneberga 2.11 (Thomas Lindblad). 1 ex. Ilstorp 5.11 (Anders Jönsson). 1 ex. Barsebäck 3.11—13.12 (Ola Ellerström m.fl.). 1 ex. Lyckebo ängar, SO Trolle-Ljungby, 13.12 (Benny Lorentzon). 1 ex. Sandby mosse 12—21.12 (Bertil Svensson m.fl.).

Sm: 2 ex. mot N Hummelstad, Västervik, 15.4 (Magnus Kasselstrand). 4 ex. mot S Rosenlund, S Vättern, 20.11 (Arne Ekberg).

Gil: 1 ex. Stockviken 5.4 (Lars Blomqvist). 1 ex. Fardumeträsk 2.5 (Åke Brunberger).

Vg: 1 ex. Osdal, Borås, 26.3 (Jörgen Fagefors). 2 ex. St. Ek 26.4—1.5 (Torbjörn Gustavsson m.fl.). 2 ex. Hornborgasjön 19.5 (Sam Hjalmarsson). 1 ex. Viaredssjön under sommaren (Björn Gustavsson). 1 ex. Viared 28.8 (Sten Vikstrand). 2 ex. Hornborgasjön 13.9 (Elof Dahl m.fl.). 2 ex. Timmersdala 26.9 (T. Lorentzon gm Sture Ramberg). 1 ex. I 15, Borås, 21.12 (Michael Johansson). 1 ex. Viskan, Viskafors, 30.12 (Ronny Fallberg).

Nrk: 1 ex. Kvismaren 21—27.4 (Martin Green).

Ög: 1 ad. Nybro, Roxen, 28.3 (Jörgen Pettersson). 1 ex. Yxnekulla 6.4 (Jan-Eric Nordquist). 1 ex. Renstad 11—13.4 (fl. obs.). 2 ex. Furåsa 13.4 (fl. obs.). 2 ex. Svensksundsviken 26.4 (Lennart Hedin). 2 ex. Tranören—Tovören 10—17.5 (Anders Elf). 2 ex. Hånger 7.6 (Peter Fredricson). 1 ex. Svensksundsviken 23.8—12.10 (Lennart Hedin m.fl.). 1 ad. O Tåkern 7.9—10.11 (fl. obs.).

Srm: 3 ex. Strandstuguviken, Nyköping, 30.3 (Snäckviksprojektet). 2 ex. Muskö 4.4 (Kjell Pettersson). 5 ad. + 3 juv. Parken Zoo, Eskilstuna, 7.8 (Leif Carlsson). 2 ex. Pålundet, Mörkö, 14—20.9 (Stefan Clason, Johan Ehrlen). 1 ex. Nora, Mörkö, 16—29.9 (Mats Blomstedt). 2 ex. Skansundet, Mörkö, 21.9 (Stefan Clason, Johan Ehrlen). 2 ex. Sandasjön, Mörkö, 2.10 (Hans Andersson). 2 ex. Häggånsviken, Tullgarn, 4.10 (Stefan Clason).

Upl: 1 ex. mot NO Ledskär 2.5 (Gunnar Ehrenroth m.fl.). 1 ex. (troligen rymling) Hargsviken, OSO Harg

5.10
Vstm:
ram
ex.
Gus
Gstr:
Hls: 1
Nb: 2
Ber
P lpm:
aug
Ny rap
snabb
håller
observ
(Ande
Ander
av 5 a
ning, c
är ock
snögås
huvud
parkry
trädde
rimlig
Som j
let up
britan
2 ex
av sn
8.1—1
också
son).

[Kejsa
Bl: 1
Ny ra
rats nä
kring
man h
av par

Vitkin
Sk: 1 j
resu
Öl: 10
Gil: 6
Kjel
Ög: 1
holr
Gstr:
Wal
Jmt: 4
Den vi
på *Öl*
sedan

5.10 (Wilhelm Dietrichson).

Vstm: 13 ex. Stora Aspen, Västanfors, 2.5 (Kaleri Kauramäki). 2 ex. Kurö, Ångsö, 18.5 (Gunnar Lignell). 1 ex. Ekeby dammar, Sala, 5.9 (Krister Ekman). 1 ex. Gussjön, Fläckebo, 2.10 (Krister Ekman).

Gstr: 2 ex. Mårdängssjön 30.4 (Hans Wallén).

Hls: 1 ex. Kyrkbyjärn, Kilafors, 9.5 (Stig Nylund).

Nb: 2 ex. Lakafors, Norrfjärden, Piteå, 3.5 (Mats-Åke Bergström).

P lpm: 5–6 ex. Storavan, Mellanström, ult. juli–pr. aug. (Kazimierz Szczepanski).

Ny rapporteringsart. Fynd av snögäss i Sverige har ökat snabbt på senare år, och det är inte omöjligt att arten håller på att etablera sig som häckfågel. Häckningar har observerats i Strömsholmstrakten i *Vstm* 1977 och 1980 (Anders Arnell) samt i Prästfjärden, Mälaren, 1985 (Åke Andersson). Av observationerna ovan indikerar fyndet av 5 ad. + 3 juv. i Eskilstuna rimligen också en häckning, och observationen av 5–6 ex. (en familj?) i *P lpm* är också intressant i sammanhanget. Nordamerikanska snögäss har bevisligen nått Europa på naturlig väg, men huvuddelen av de fåglar som ses i Sverige är troligen parkrymlingar. Hur många snögäss som totalt uppträdde i Sverige under 1986 är svårt att bedöma, men rimligen måste det ha rört sig om åtminstone 20–25 ex. Som jämförelse kan nämnas att det i början av 1980-talet uppskattades att ca 30 snögäss övervintrade i Storbritannien.

2 ex. som sannolikt var hybrider mellan den blå fasen av snögäss och kanadagäss sågs i Barsebäcksområdet 8.1–16.3 (fl. obs.). En "blågäslignande" fågel sågs också vid Räng 22.2 (Christer Sjögren, Karin Andersson).

[Kejsargås *Anser canagicus*]

Bl: 1 ad. Torhamns udde 23.5 (Carl-Ivan Carlsson).

Ny rapporteringsart. Kejsargåsen, som bara rapporterats några få gånger från Sverige, hör hemma i trakterna kring Berings sund där den också övervintrar, varför man lugnt kan förutsätta att de svenska fynden utgörs av parkrymlingar.

Vitkindad gås *Branta leucopsis* (häckningar)

Sk: 1 par häckade Fjällfotasjön, med 1 flygg unge som resultat (Hakon Persson).

Öl: 10–15 par häckade (*Calidris* 16: 73).

Gil: 630 par häckade på Laus holmar (Pär Forslund, Kjell Larsson).

Ög: 1 par med fem—sex nästan fullvuxna ungar Prästholmen, Bråviken, 25.7 (Göran Andersson).

Gstr: 1 par häckade Limön (Gustav Eriksson, Hans Wallén m.fl.).

Jmt: 4 par Svartsjöarna, Östersund, (Halfrid Wiklund).

Den vitkindade gåsen har häckat på *Gil* sedan 1971 och på *Öl* (Kåreholm) sedan 1982, och arten häckar också sedan 1981 i Estland, 1986 med 8–9 par (*Ornis Fennica*

64: 24). De ovannämnda häckningarna i *Sk*, *Ög* och *Gstr* är de första i resp. landskap. Fåglarna i *Sk* härstammade sannolikt från Pildammarna i Malmö och paret i Bråviken från Kolmårdens djurpark. Häckningarna i *Jmt* härrör från en utplantering medan inget är känt om gästrikparets bakgrund. Enstaka häckningar har också rapporterats från *Hjd* 1952 och *Dlr* 1979, i båda fallen dock troligen parkrymlingar. Den vitkindade gåsens spontana etablering i Östersjöområdet hör till de biogeografiskt märkligaste förändringarna i Palearktisk fågelfauna under 1900-talet och bör följas upp så noga som möjligt.

Rödhalad gås *Branta ruficollis* (16, 30, 5)

Öl: 1 ad. Sandvik, Ottenby, 22.10 (fl. obs.). 1 ex. Sebybadet och Gammalsbyören 22.10 (fl. obs.). 2 ex. Ottenby 26.10 (Björn Andersson m.fl.). 1 ex. Ottenby 31.10 (Carl Tholin)*. 1 ex. Karl X mur, Ottenby, 1.11 (Carl Tholin m.fl.).

För andra året i rad uteblev de rödhalsade gässen från *Gil* och återfanns i stället på *Öl*.

Snatterand *Anas strepera*

Bl: En häckning vid Torhamns udde (Carl-Ivan Carlsson).

Den fjärde häckningen i *Bl*.

[Mandarinand *Aix galericulata*]

Nrk: 1 ex. i eklipsdräkt Segersjö 14.8 (Arne Holmkvist).

Dlr: 2 ♂♂ Norrviken, Sollerön, 17.5 (Jorge Lintrup, Ingemar Ljungqvist).

Ny rapporteringsart. Det är okänt om de mandarinänder som rapporteras från Sverige är parkrymlingar eller härstammar från den inplanterade stam som finns i Storbritannien.

Rödhuwad dykand *Netta rufina* (24, 24, 3)

Sk: 1 ♂ Pildammsparken, Malmö, 23.3–7.4 (fl. obs.).

1 par Norra kustdammen, Lomma, 27.4 (Patrik Eriksson, Anders Ahlström) och i Klagshamnsdammen 28.4 (Hans-Åke Gustavsson m.fl.). 1 ♀ i Klagshamnsdammen 16.5 (Arne Klementsson).

Det är möjligt att observationerna avser samma fåglar, 1 ♂ + 1 ♀. Tre fynd är normalt för senare år.

Praktejder *S. spectabilis* (—, ca 295 ex., ca 90 ex.)

Sk: 1 ♀ Falsterbokanalen 26.1–2.2 (fl. obs.). 2 ♀♀ på samma lokal 7.2 (Per Lagerås). 3 ♀♀ på samma lokal 16.3 och 27.3 (Anders Wigh, Mats Nilsson). En av dessa låg kvar till 6.4 (Martin Gierow, Peter Gierow). 1 2K ♂ Knäcken, Simrishamn, 4.2 (Dan Cederholm).

Johansson). 1 ad. Filmsjön, NO Dannemora, 19.5 (Per-Erik Holstensson, Per-Erik Östman). 1 juv. mot NO Vendelsjön, Vendel, 24.8 (Kenneth Pless).

Vstm: 1 ex. Kalvholmen, Rytterne, 5.6 (Thomas Skoglund). 1 ex. Askövik 10.8 (Lars Gustavsson, Pentti Tatti).

Vrm: 1 ex. Segerstad, Värmlandsnäs, 22.4 (Helge Aaen).

Tendensen är klart uppåtående för den svenska gladstammen, något som också återspeglas i ett ökande antal fynd, framför allt i *Sm* och *Vg*, som troligen är de landskap som står närmast i tur att få häckande glador. Fyndens geografiska fördelning är däremot anmärkningsvärt lika år från år. Gladorna överskrider ytterst sällan *limes norrlandicus*, bara tre norrlandsfynd har registrerats under det senaste årtionden.

Stäpphök *Circus macrourus*

Sk: 1 ad. ♂ Nabben, Falsterbo, 15.9 (Bengt Grandin m.fl.).

Nrk: 1 ex. 2K + Kvismaren 22.5 (Martin Green).

Två fynd får anses vara normalt, i all synnerhet efter ett fynd 1984 och inget 1985.

Ängshök *Circus pygargus* (utanför *Öl*)

Sk: 1 par häckade i nordöstra *Sk* med osäkert resultat (Sydöstra Skånes Fågelklubb). Dessutom 21 ex. observerade 25.4–26.9.

Bl: 1 ♂ mot N Siretorp, SO Sölvesborg, 7.5 (Gunnar Strömberg). 7 ex. Utlängan 7–15.5 (Niklas Holmström m.fl.). 1 ♀ Ramdala 5.7 (Anders Eriksson). 1 ♂ Abrahamsäng 11.10 (Åke Rosén).

Sm: En häckning i Kalmtrakten vilken resulterade i två–tre flygga ungar (Åke Jonsson). Dessutom 1 juv. ♂ Helgesbo, Ålem, 5.5 (Björn Klevemark), 1 ♂ Hossmo, Kalmar, 3.6 (Lars Lindell).

Gil: Minst 5 par häckade, fyra på södra och ett på östra *Gil*. Dessutom 1 ♂ Träskmyr 4.5 (Per Smitterberg). 1 ♀ Närsholmen 3.8 (Per Smitterberg). 1 ♀ Västergarn 15.8 (Olof Armini).

Hl: 1 2K ♂ Getterön 18–19.5 (Jan Peterson m.fl.). 1 subad. ♂ Gullbranna 19.5 (Stefan Adolphsson). 1 ♀ Tofta, NV Lindberg, 7.6 (Mikael Nord, Lars-Åke Flodin). 1 ad. ♂ Morups tånge 11.8 (Jörgen Fagerblom, Jimmy Stigh). 1 ad. ♀ Påarp 24.8 (Göran Lindh).

Vg: 1 ♀ Skalunda, VNV Lidköping, 19.5 (Anders Widestrand). 1 ♀ Sjötorpasjön 25–29.5 (Åke Abrahamsson, Lennart Sundh). 1 ♂ Ugglum 21.6 (Åke Abrahamsson). 1 ♂ + 2 ♀♀ Hornborgasjön juni (Bengt Pettersson).

Nrk: 1 ♀ Kvismaren 5.5 (Claes Dyst).

Ög: 1 ♀ Glänås, Tåkern, 8.5 (Bill Douhan). 1 ad. ♂ Ödeshögs reningsverk 1.6 (Peter Fredricson, Lena Ribbhammar). 1 ♀ Leonardsberg, Glan, 17.6 (Tommy Tyrberg).

Srm: 1 ad. ♂ Måglavik, Söderfjärden, 8.5 (Lars Broberg). 1 ♂ Sorunda k:a 19.5 (Berth Nygren). 1 ♂ Söderby, Nynäshamn, 23.5 (Såne Nordlund).

Upl: Två häckningar varav en lyckades (lrk *Upl*). 1 ♂ mot N Lillbyasjön, NO Dannemora, 7.5 (Mats Edholm). 1 ad. ♂ Bro ängar, Kungsängen, 10.5 (Bo Hellberg). 1 ♂ Torkan, Söderby–Karl, 12.5 (Bill Douhan). 1 ♂ Angarn 13.5 (Staffan Sundin). 1 ♂ S Vendelsjön, Vendel, 9.6 (Stig Holmstedt). 1 ♂ Angarn 14.6 (Olle Bernhard). 1 ♂ Lilla Marsta, S Ärentuna, 29.6 (Mats Edholm).

Efter ett uppehåll 1985 häckade ängshöken åter i *Sk* där häckningar förekommit regelbundet sedan 1977. På *Gil* har ängshök häckat årligen sedan 1977, men 5 par är det största antalet hittills. Två par i *Upl*, där häckning också skett varje år sedan 1977, är däremot normalt. Intressant är att tre ex. uppträdde i juni vid Hornborgasjön där arten häckade i slutet av 1970-talet, något som troligen var Sveriges sämst bevarade hemlighet den tid det begav sig. Inga uppgifter finns tillgängliga om beståndet på *Öl*, men troligen har ingen dramatisk förändring skett på senare år (lrk *Öl*).

Aftonfalk *Falco vespertinus* (—, ca 890 ex., ca 47 ex.)

Sk: 15 ex. fördelade på maj (6), juni (3), aug. (4), sept. (3); (ett ex. sågs både i maj och juni).

Bl: 1 juv. Torhamns udde 8.5 (Hans Edenvall).

Sm: 1 ♂ Hovslätt, Oskarshamn, 27.5 (Lars-Erik Perk), 1 ♀ Furön, Oskarshamn, 11–18.6 (Roland Jansson Tommy Larsson m.fl.), 1 ♀ Sjöbo, Mörlunda, 22.6 (Roland Jansson). 1 ♂ Ralången 17.8 (Mats Thorin m.fl.).

Öl: 1 subad. Ottenby 10.5 (Owe Persson). 1 2K Ottenby 15.5 (Mårten Hammar, Tommie Skoog). 1 ♂ Bjärby båtplats 22.5 (Stefan Lithner). 1 ex. Ottenby 23.5 (Rickard Bergendahl). 1 ad. ♂ Ottenby 24–25.5 (Jan von Brömsen m.fl.). 1 2K ♂ Stenåsa 26.5 (Staffan Rodebrand). 1 ♀ Parbo äng 30.5 (Karl-Göran Bringer). 1 ♂ Ottenby 8.6 (Stefan Andersson). 1 juv. Ottenby 26.9 (Niclas Andersson).

Gil: 1 ♀ Burgsvik 3.5 (Lars Blomqvist). 1 2K ♂ Sundre 7–9.5 (Robert Kavhed m.fl.). 1 ♂ Norrgårde, Hamra, 9.5 (Lennart Wahlén). 1 2K ♂ Alva 9.5 (Torstén Green-Petersen). 1 ♀ Hundlausar, Vamlingbo, 10.5 (Lars Blomqvist). 1–2 ♀♀ Fårö 20–21.5 (Jim Sundberg, Roland Staav). 1 juv. Kronholmen, Västergarn, 11.8 (Olof Armini). 1 ad. ♂ Burgsvik 15.8 (Lars Blomqvist). 1 ad. ♂ Rivet, Sundre, 20.8 (Lars Blomqvist). 1 ♀ Hundlausar, Vamlingbo, 20.8 (Lars Blomqvist). 1 ad. ♂ Vamlingbo 19.9 (Lars Blomqvist).

Boh: 1 ad. ♂ Ramneröd, Uddevalla, 4.6 (Hans Pettersson).

Vg: 1 2K ♀ Hindens rev 1.5 (Stefan Lindqvist). 1 ad. ♂ Dättern 18.5 (Stefan Lindqvist). 1 2K ♂ Vänersborgsviken 10.9 (Stefan Lindqvist).

Nrk: 1 ad. ♀ Kvismaren 28–31.8 (Ove Pettersson). 1 ♀ Lertaget, 3 km SV Kumla, 2.9 (Fredrik Schwarz).

Ög: 1 trol. subad. ♀ Björnviken, Åby, 17.5 (Göran Bohman).

Srm: 1 ♀ Mälby, Nynäshamn, 21.5 (Berth Nygren).

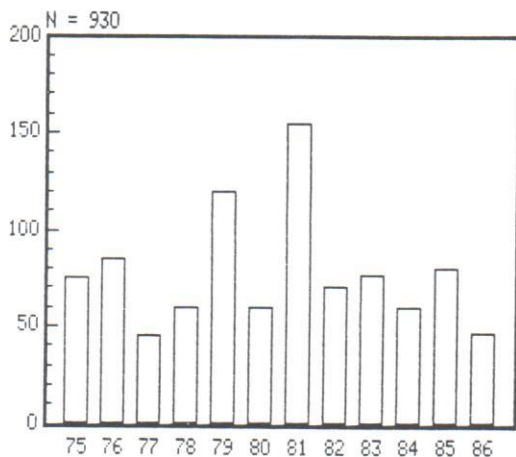
Upl: 1 ♂ Husinge, SV Älmsta, 19.5 (Stefan Malmkjell).

Uppg
1986.

Ca 47
senare
3). Fö
Norrl:

Jaktfa
— *Lpl*)

Sk: 1 j

Figur 3. Antal aftonfalkar i Sverige 1975-86.

Annual totals (inds.) of Red-footed Falcon in Sweden 1975-86.

Hl: 1 juv. ♀ Varbergs hamn 25.1 (Mikael Nord). 1 juv. Påarp 7.9 (Ronny Lindman). 1 juv. ♀ Getterön 13.9—ca 25.9 (Christer Andersson m.fl.).

Boh: 1 juv. Ödsmåls kile 27.9 (Gunnar Wikman, Mats Raneström). 1 juv ♀ Hafsstens fjord 16—17.10 (Jan Uddén, Kenneth Johansson). 1 juv. Hammar, Harestad, 22.12 (Gunnar Wikman).

Nrk: 1 ex. Segersjö 8.2 (Lage Johnson). 1 ex. SAKAB, Kumla, 24.2 (Jonas Engzell).

Srm: 1 juv. V Barvalappen, Söderfjärden, 4.10 (Kent Carlsson, Leif Carlsson). 1 ex. Bjurudden, Malmköping, 10.11 (Ingmar Holmåsen).

Upl: 1 juv. St. Essingen 2.11 (S.-E. Swanquist).

Vstm: 1 ex. Braxnäs, Ramsberg, feb. (Per Ahlquist). 1 2K Boda, Dingtuna, 11.4 (Martin Green).

Vb: 1 ex. Fabriksviken, Hörnefors, 24.4 (Stefan Dehlin). 1 subad./ad. St. Fjäderägg 26.8 (Linus Andersson, Lars Edenius). 1 juv. St. Fjäderägg 31.8 (Anders Arnell, Johan Elmberg). 1 ex. Ängsbacka 2—4.9 (Björn Olsen, Jörgen Wiklund). 1 ex. St. Fjäderägg 3.10 (Björn Olsen). 1 ex., trol. juv., St. Fjäderägg 9.10 (Anders Hellgren m.fl.). 1 ex. Ängsbacka 5.11 (Nils Karlsson). 1 ex. Ängsbacka 13.12 (Thomas Sundström).

Nb: 1 juv. Boden 8.8 (Berth-Ove Lindström).

Med 32 ex. blev 1986 det bästa jaktfalkåret utanför fjällkedjan i modern tid. Tyvärr är det mycket magert med uppgifterna om artens förekomst under häckningstid. I *Hjd* rapporterades bara en observation 1986 (Irk *Hjd*). I *Lp* finns kanske ett tiotal par (Erik Norén). I *BD*

läm rapporterades sju häckningar 1986 varav fem lyckades med åtta ungar (Projekt Jaktfalk).

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Efter en nedgång till ca 120 ex. utanför Västkusten 1985 blev antalet ca 160 ex. under 1986, nästan i nivå med de 165 ex. som rapporterades 1984, det hittills största antalet observationer under ett år i "modern tid". Arten rapporterades 1986 från samtliga landskap utom *Ang*.

[Berghöna *Alectoris chukar*]

Sk: 2 ex. Västervikshus 3.5 (Nils Waldemarsson m.fl.).*

Minst 5 ex. på Rakö utanför nordöstligaste *Sk* 5.10 (Ulf Jungbeck m.fl.).

Bl: 1 ex. Hörvik 8.4 och framåt (Björn-Eyvind Swahn m.fl.).

Berghönan har anträffats en gång tidigare i Sverige, vid Yngsjö i *Sk* 6.4.72 (*VF* 35: 304). Fyndet anges där visserligen som en stenhöna *Alectoris graeca*, men det bifogade fotot visar entydigt på berghöna (det är dock tveksamt om de tre *Alectoris*-formerna rödhöna, stenhöna och berghöna verkligen är goda arter). Berghönan förekommer närmast i sydöstra Bulgarien och är dessutom en utpräglad stannfågel varför man kan utgå från att fynden inte är spontana. Troligen har någon optimistisk "jaktvårdare" försökt introducera arten i nordöstra *Sk*; med tanke på det svenska klimatet är dock risken att det skall lyckas försumbar.

Vaktel *Coturnix coturnix* (—, ca 585 ex., ca 109 ex.)

Årets siffra om 106 ex. under sommaren samt 3 ex. under hösten överträffas på senare år endast av 1983 (145 ex.). De anträffade vaktlarnas fördelning på landskap framgår av tabell 1. Anmärkningsvärt är att en fjärdedel av vaktlarna uppträdde i Norrland, normalt ligger norrlandsandelen under 10% även goda vaktelår. Inget häckfynd gjordes under 1986, men ett par fynd kan möjligen tyda på häckning:

Vg: 2 ex. sedda i ett jordgubbsland (!), Saleby, 21.6 (gm Christer Nilsson).

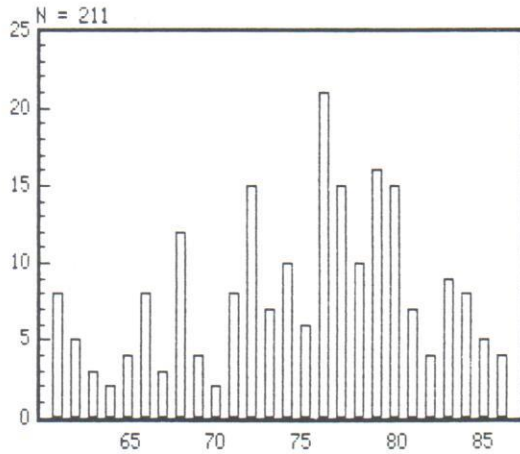
Vb: 1 ♂ + 1 ♀ Sundö, 16 km ONO Örträsk, midsommar—6.7 (Hans-Olov Långström gm Arne Häger).

Vaktlar observeras sällan efter augusti, men 1986 noterades ett par senhöstfynd (dessa ingår ej i tabell 1):

Sk: 1 ex. Finja fågeltorn 1.10 samt 2 ex. Lerberget 3.11 (Irk *Sk*).

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*

Ny rapporteringsart. Den småfläckiga sumphönan är av intresse att följa eftersom den tycks vara beroende av starr- och fräkenmader, en biotop som blir allt sällsyntare. Dessutom är arten fåtalig på de flesta håll i Europa. Uppgifter om antalet ropande hanar har erhållits

Figur 4. Antal mindre sumphöna i Sverige 1961-86. Annual totals (inds.) of Little Crake in Sweden 1961-86.

från alla rapporteringsområden utom *Gil* där den småfläckiga sumphönan hittills inte varit "rapporteringsart". Inalles rapporterades ca 175 ropande hanar, fördelningen av dessa på landskap framgår av tabell 1. Vid riksinventeringen 1978 rapporterades 254-258 hanar varav nio på *Gil*, och enligt något mera osäkra uppgifter som insamlades i samband med riksinventeringen varierade antalet hanar under perioden 1972-79 mellan 129 och 312 ex. med ett medeltal om 228 (VF39: 237-245). Siffran för 1986 ligger alltså klart under genomsnittet för 1970-talet. På följande lokaler noterades mer än en hane: *Sk*: Hammarsjön (18-19); *Sm*: Ryningen, Mörunda, (5), Draven (3), Krön (2), Kävsjön (1-2); *Öl*: Petgårde träsk (3-4); *Dsl*: O Hästefjorden (2); *Vg*: Hornborgasjön (5), Gärdsjön, Härna, (2), Söne (2), Storeberg, Tådene, (2); *Nrk*: Kvismaren (4); *Ög*: Roxen (6); *Srm*: Stensjön, Stora Malm, (2), f.d. Långsjön, Nyköping, (2), Styran, N Nynäshamn, (2); *Upl*: Vendelsjön (minst 2), Angarn (1-2); *Vstm*: Gnien, Ramnäs, (3), Lagårdssjön, Kolbäck, (3), Näs, Fläckebo, (2), Hillersbokärret, Möklinta, (2), Storsjön, Möklinta, (2), Finnåkerssjön, Fellingsbro, (2); *Vrm*: S Karlstad flygplats (2); *Dr*: Rudusjön, Näs, (1-2).

Andra observationer än ropande hanar är så sällsynta att de kan vara värda att räkna upp:

- Sk*: 1 ex. sågs Flommen 17-26.4 (Karin Persson m.fl.).
- 2 ex. Flommen 27.8-2.9 (Lennart Karlsson m.fl.).
- Hl*: 2 ex. Trönningeängarna 10-23.8 (Jan Hillgård m.fl.).
- Nrk*: 1 ex. Oset 31.8-4.9 (Ola Åhlén).

Srm: 1 ex. Stegsholm, Gälö, 3-4.9 (Klas Karp). 1 ex. ringmärkt Strandstuguviken, Nyköping, 12.9 (Snäckviksprojektet).

Mindre sumphöna *Porzana parva* (> 100 ex., ca 105 ex., 4 ex.)

- Sk*: 1 ♂ norra kustdammen vid Haboljungs camping 14.4 (Ingmar Andell).
- Öl*: 1 ex. Petgårde träsk 28.5 (Gunnar Stenbäck).
- Nrk*: 1 ex. sett Kvismaren 16.8 (Daniel Green).
- Srm*: 1 ex. med hanläte N Strands koholme, Söderfjärden, 11.6 (Ingemar Andell).

Ännu ett dåligt år för mindre sumphöna, sedan 1960 har bara 1963, 1964, 1967 och 1970 varit sämre medan års-siffror över tio var regel i slutet av 1970-talet (figur 4). Fågeln i Kvismaren sågs den 16.8, ingen mindre sumphöna hade hörts på lokalen tidigare.

Kornknarr *Crex crex* (—, ca 1325 ex., ca 175 ex.)

Med ca 175 ex., inklusive två höstfynd, var 1986 det bästa året för denna art sedan 1979. Kornknarren har haft en förvånansvärt jämn numerär under 1980-talet med 110-175 rapporterade hanar per år. Kornknarrarnas fördelning på rapportområden framgår av tabell 1. Av mera anmärkningsvärda fynd förtjänar följande att nämnas:

- Hl*: 1 par häckade Marielund, N Halmstad, (Bo Sönnemark). 1 ex. Gåsevadholm, O Kungsäcka 8.11 (Uno Unger m.fl.).
- Dsl*: 1 ex. Backen, Gillanda, S. Ed, 14.9 (Jan Andersson gm Gustav Zakariasson).
- Vstm*: 6-8 ex. Löten, Västerfärnebo, 31.5-19.7 (Kjell Eklund m.fl.).
- Hls*: Åkerslund, Ljusdal, 1 ex. 9.7 och 1 ex. + 1 juv. 7.8 (Mårten Lannäs).

Med ovanstående fynd har kornknarren under 1980-talet konstaterats häcka en gång i vardera följande landskap på Sveriges fastland: *Hl*, *Dls*, *Vg*, *Ög*, *Upl* och *Hls*.

Svartbent strandpipare *Charadrius alexandrinus*

- Sk*: 23 ♂♂ och 13 ♀♀ bildade 12-13 par som gjorde 15 häckningsförsök varav 13 vid Ängsnäset och ett vardera i Foteviken och på Skanörs revlar. Häckningarna resulterade i åtta flygga ungar. Dessutom sågs flera fåglar på Måklappen ult. maj-pr. juli, och det är möjligt att ett par gjorde häckningsförsök där, i så fall för första gången sedan sekelskiftet. Se även *Anser* 25: 237-244. I övrigt bara en observation: 1 ♂ Lundåkrabukten 4.5 (Anders Wigh).
- Hl*: 1 ad. ♂ Getterön 3.6 (Mikael Nord). 1 ad. ♂ + 1 ♀-färgat ex. Getterön 2.7 (Mikael Nord m.fl.).

Stammen i *Sk* är relativt stabil, men häckningsresultatet är alltför dåligt, även om det var ännu sämre 1985.

Dessutom är könsfördelningen i den lilla återstående stammen oroväckande sned. De närmaste åren blir troligen avgörande för den svartbenta strandpiparens fortbestånd som svensk häckfågel. Efter några år med ovanligt många ströfynd utanför *Sk* skedde 1986 en återgång till mera "normalt" antal.

Fjällpipare *Charadrius morinellus* (utanför fjälltrakterna *Dlr—Lpl*) (—, ca 195, 20)

Sk: 1 ex. Skälderviken 12.8 (Thomas Rönnertz). 1 ex. Trolle-Ljungby 25.8 (Magnus Persson).

Sm: 1 ex. Furön, Oskarshamn, 13.9 (Lars-Erik Perk, Patrik Sieurin m.fl.).

Gtl: 1 ex. Faludden 13.9 (Jörgen Petersson, Olof Armini). 2 ex. Kronholmen, Västergarn, 14.9 (David Armini, Fredrik Gustavsson).

Hl: 1 juv. Morups tånge 30.8 (Claes-Göran Cederlund m.fl.).

Boh: 1 ad. mot S Hönö 30.7 (Mikael Hake). 2 ad. Hållö 1.8 (Jan Artursson).

Srm: 1 ad. Vårbergstippen 15—16.9 (Mats Gotnier).

Upl: 1 juv. Lövestaslätten, Danmark, 12.9 (Bertil Schelander m.fl.). 1 ex., troligen juv., Gåskänningen, O Hållnäs, 14.9 (Lars Gotborn).

Vstm: 2 ex. Gorgen, Västerfärnebo, 14.5 (Lennart Glad m.fl.). 1 ex. Salbohed, Västerfärnebo, 17.5 (Kjell Eklund). 1 ex. Blixterboda, Fellingsbro, 19.5 (Bo Dahlström).

Gstr: 1 juv. Tippen, Gävle, 6—7.9 (Hans Wallén). 1 juv. Inre fjärden, Gävle, 8—9.9 (Jan Linder, Per Aspenberg).

Mpd: 1 ex. Åstholmen, Tynderö, 7.9 (Håkan Sundin, Eva Johansson).

Vb: 2 ex. Hörnefors 4.5 (Stefan Dehlin). 1 ex. Ängsbacka 7.5 (Björn Olsen).

Nb: 1 ex. Haparanda Sandskär 31.5 (Torbjörn Bergman, Sven-Erik Sundberg).

Efter rekordåret 1985 får 1986 anses som ett normalår både vad beträffar antalet fynd och fördelningen i tid och rum. Värt att notera är dock fyndet i *Sk* där arten tidigare varit årsviss men ej observerades 1983—85. Faktum är att trots att fjällpiparen under det senaste årtiondet anträffats i samtliga landskap utanför fjällkedjan utom *Dsl* är den inte helt årsviss någonstans. Mest regelbundet har den anträffats i följande landskap (siffran anger antal år 1977—86 med fynd): *Hl* (9), *Upl* (8), *Sk*, *Öl*, *Srm*, *Vb*, *Nb* (7), *Gtl*, *Vg*, *Vstm* (6) och *Mpd* (5).

Spelande kärnsnäppa. Även om antalet kärnsnäppor underskattats inom vissa sydsvenska områden är det inte många par det totalt handlar om — några hundra. Att säkerställa en framtida förekomst är ett viktigt svenskt fågelskyddsmål. Foto: Per Klaesson/Bildhuset.

Dunlin.

Småsnäppa *Calidris minuta* (fynd som tyder på häckning)

Ny rapporteringsart. Inga fynd som tyder på häckning inrapporterades 1986. I Nordnorge är arten talrikare år med sena och kalla vårar. Om detta håller även för Sverige så bör utsikterna att hitta häckande småsnäppor ha varit exceptionellt goda 1987.

Kärnsnäppa *Calidris alpina* (häckningar av rasen *schinzii*)

Sk: Äspet 1 par, Håslövs ängar 1 par + 2 spelande, Arlövs ängar 3—4 par, Jonstorp 1 spelande, Löddeåns ängar minst 2 par, Näsholmarna 3 par, Lilla Hammars näs 5 par, Eskilstorps ängar 10—12 par, Vellinge ängar 35 par, Inre Foteviken 2 par, Isternäset 1 spelande (dock 4 par på denna lokal enligt *Anser* 26: 151). Totalbeståndet uppskattas till 90 par (*Anser* 26: 102).

Öl: Endast ett fåtal rapporter inkomna till lrk *Öl*. Artens status i landskapet är oklar. 22 par häckade vid Ottenby (*Calidris* 16: 95).

Gtl: Ej inventerad sedan 1980, då ca 30 par. Troligen ingen större ändring sedan dess (lrk *Gtl*).

Hl: 11 par vid Båtafjorden, minst 5 par vid Klosterfjorden och minst 4 par Getterön.

Boh: Inga uppgifter.

Vg: Efter vegetationsbearbetning häckade för första gången sedan 1958 1 par i Hornborgasjön.

Upl: 1 par spelade Ledskär 2—24.5 (Gunnar Ehrenroth m.fl.).

Ny rapporteringsart. Den sydliga *schinzii*-rasen av kärnsnäppa måste anses hotad både i Sverige och globalt varför bästa möjliga uppföljning av beståndsutvecklingen är önskvärd. I *Sk* tycks tendensen vara långsamt vikande, medan uppgiften om 22 par vid Ottenby tyder på att beståndet där tidigare underskattats (se *SNV PM* 1928). Häckningen av ett par vid Hornborgasjön är intressant eftersom den tyder på att det finns utsikter för återkolonisering av restaurerade häckningsplatser.

Myrsnäppa *Limicola falcinellus* (häckningar)

Mpd: 2 ex. Storflötten, Haverö, 14.6 (Ingemar Marklund, Lars Olausson).

Äng: Häckar på åtta—tio myrar i landskapet. Inga besök gjordes dock på dessa under 1986 (lrk *Äng*).

Jmt: Trots pågående myrinventering ingen häckningsuppgift, troligen häckar dock flera par i landskapet (lrk *Jmt*).

Hjd: 1 ex. Annflosjön 14.6 (lrk *Hjd*).

Ny rapporteringsart eftersom artens häckningsförekomst är dåligt känd. Resultatet blev dock magert. Nog gjordes det väl ändå några häckningsfynd av myrsnäppa i Sverige 1986? Observationen i *Mpd* är den andra som tyder på häckning i landskapet, den första gjordes på samma lokal 1948.

Dubbelbeckasin *Gallinago media* (utanför fjälltrakterna *Hjd—Lpl*) (—, ca 500 ex., ca 73 ex.)

Årsumman 73 ex. är klart över genomsnittet de senaste 10 åren. I följande landskap rapporterades fem eller flera fåglar: *Hl* (8), *Vg* (9), *Nrk* (8), *Upl* (12) och *Vstm* (9). Spelande fåglar rapporterades från:

Hl: 4 ex. Getterön 13.5 (Anders Wirdheim).
Vg: 1—3 ex. Sveneby, Östen, 10—15.5 (fl. obs.). 1 ex. Tidaholm 17.5 (Gunnar Jakobsson).
Nrk: 1—2 ex. Tysslingen 10—19.5 (Lennart Eriksson). 1 ex. Oset 12.5 (Anders Karlsson). 1 ex. Kvismaren 12—15.5 (Staffan Bensch).

Upl: Max. 2 ex. Hjälvstaviken 5—17.5 (Thomas Johansson m.fl.).

Vstm: 1 ex. Gnien, Ramnäs, 8—10.5 och 24.5 (Sören Larsson, Lennart Eriksson). 1 ex. Rörbosjön, Fläckebo, 10.5 (Åke Berg).

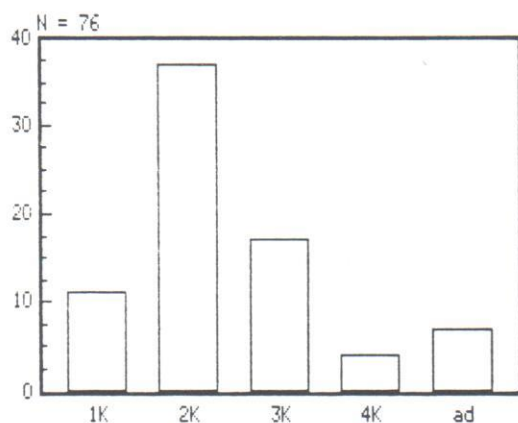
Mpd: 1 ex. Maj, Njurunda, 18.5 och 3 ex. 19.5 (Ingemar Marklund m.fl.). Fjärde och femte fynden i *Mpd*.

Ang: 1 ex. Könsasjön, Grundsunda, 7—9.6 (Tomas Österström).

Artens status i fjällvärlden är relativt dåligt känd. I Vindelfjällen är arten inte ovanlig, mer än tio spelplatser är kända (Erik Norén). Från *Jmt* rapporteras 1 ex. Sipmeke, Stekkenjokk, 3.7 (Leif Danielsson) och 15 ex. i Storlien maj—juni (Tobias Åsén, Thomas Holmberg).

Myrspov *Limosa lapponica* (häckningar och häckningsindicer)

Ly lpm: 1 ex. Stuore Jäbbe 1.7 (Hans Riesch, Angelika

Figur 5. Åldersfördelning hos vittrutar observerade under 1986.

Age distribution of Glaucous Gulls recorded in Sweden in 1986.

Riesch). 1 ex. spelade Valle 30.5—1.6 (Per Linder). 1 ex. Ammarnäsdeltat 23.6 (Mats Erik Eriksson).

T lpm: 1 ♀ Stordalenmyren, Kiruna, 26.5 (Nils-Åke Andersson). 4 ex. Abiskojäkks delta 4.8 (Ronny Fransson).

Ny rapporteringsart. Häckning har konstaterats i *T lpm* (många), *Lu lpm* (1980) och *Ly lpm* (1970). En trolig häckning noterades i *Ås lpm* 1978 medan bara enstaka observationer under häckningstid gjorts i *P lpm* och *Jmt*. Artens troliga huvudhäckningsområde, lågfjällen i Karesuandotrakten, besöks troligen ganska sällan av ornitologer.

Fjällabb *Stercorarius longicaudus* (utanför fjälltrakterna *Hjd—Lpl*)

Sk: 1 ad. Simrishamn 8.9 (Dan Cederholm)*.

Hl: 1 ad. Gubbanäsan 5.9 (Bertil Breife m.fl.)*. 1 juv. Rödsjär 7.9 (Mikael Nord, Kent Nilsson)*.

Boh: 1 1K Hönö 21.9 (Stefan Johansson)*.

Upl: 1 ad. Åkersberga 26.5 (Roine Strandberg)*.

Nb: 1 ex. Haparanda Sandsjär 9.8 (Karl-Otto Jacobsen)*.

Efter ett ovanligt gott år 1985 — med 30 fjällabbar nedanför fjällen — blev 1986 desto magrare med bara 6 ex. Siffran är dock inte exceptionell i ett längre perspektiv. 1981 gjordes t.ex. inget enda av *Rk* godkänt fynd.

Storlabb *Stercorarius skua* (> 103 ex., ca 525 ex., ca 68 ex.)

Sk: Sammanlagt 12 ex. fördelade enligt följande: juli 1, aug. 1, sept. 6, nov. 1, dec. 3.

Hl: Sammanlagt 24 ex. fördelade enligt följande: juli 8, aug. 3, sept. 4, okt. 3, nov. 4, dec. 2.

Boh: Sammanlagt ca 32 ex. fördelade enligt följande: juli ca 10, sept. 14, okt. 3, nov. 5.

Nrk: 1 ex. vid ön Valen, Hjälmaren, 7.7 (Ulf och Bo Eriksson)*.

Både antalet fåglar och fördelningen får anses normala, dock sågs ovanligt många storlabbar i juli. Speciellt intressant är julifynden i *Boh* som avser ca 10 stationära ex. Svaberget, V Hällö, 10—31.7 (Leif Dahlström). Fågeln i Hjälmaren sågs i både *Nrk*, *Vstm* och *Srm*.

Dvärgmåsar *Larus minutus* (häckningar)

Öl: Inga kända häckningar.

Gil: ca 50 par häckade på Fårö (Roland Staav, Jim Sundberg). 3—5 par häckade i Fardumeträsk (Stellan Hedgren).

Vg: 1 par häckade och fick ut tre ungar i Hornborgasjön (Hans-Erik Johansson m.fl.).

Vb: Minst 8 par häckade i Västerfjärden (Johan Elmberg). Sedd på inalles ett tiotal lokaler i maj, på tre av dessa (Gärdefjärden, Lövånger, samt Björnsholmen —Innervik, Skellefteå, och Älgträsket) i mer än 10 ex. I juli sågs ungfåglar vid Klintviken, Ångesön, (1 ex.

9.7; Sam Skällberg), Brötögern, Ostnäs fjärden, O Sävar, (1 ex. 21.7; Niklas Lindberg) och Sälähällan, Hörnefors, (1 ex. 23.7; Bengt Allberg).

Nb: Ca 10 par Nedre Avan, Boden, (Tord Gustafsson m.fl.). Minst 3 par på Avaskärsgrundet, Råneå, (Peter Erixon). 4–5 par häckade troligen på Flottgrunden, Harrbäcksfjärden, Piteå, (Tore Nordlund).

Tlpm: Sedd vid Vittangi 24.5–1.8, bl.a. 3 ad. + 17–19 juv. 19.7 (Jan-Olov Hedin). Häckning verkar trolig.

Skattningen i fjolårets rapport, att 70–100 par häckar i Sverige, var troligen något i underkant.

Gråtrut *Larus argentatus*

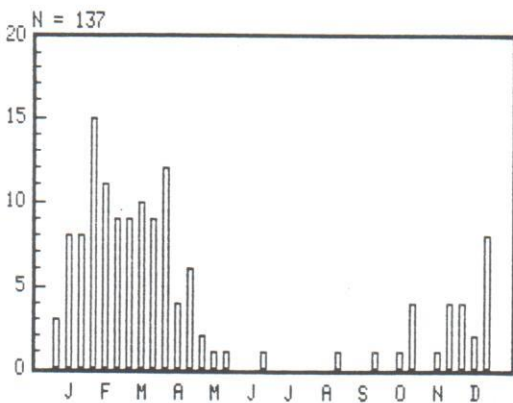
Hjd: 1 par häckade i Lossen (Lars Hammarin).

Den första häckningen i *Hjd*.

Vittrut *Larus hyperboreus* (—, ca 490 ex., 85 ex.)

Rekordsiffran 79 ex. 1985 överträffades redan 1986. Antalet rapporterade vittrutar har ökat varje år sedan 1982, men det är svårt att avgöra om detta beror på att arten verkligen ökat eller på större kunskap om och intresse för bestämning av juvenila trutar. Den helt övervägande delen av fynden avser nämligen unga fåglar (figur 5). I följande landskap rapporterades fem eller flera fåglar: *Sk* (12), *Bl* (7), *Öl* (12), *Gil* (10), *Hl* (7), *Boh* (6), *Srm* (7) och *Mpd* (8). Fyndens fördelning under året framgår av figur 6. Följande fynd kan vara värda att nämna (sommars- och inlandsfynd samt hybrider):

Sk: 1 2K hybrid vittrut × gråtrut Skillinge hamn 9.12 (Anders Jönsson).

Figur 6. Antal observerade vittrutar per 10-dagarsperiod 1986.

Numbers of Glaucous Gull recorded per 10-day period in Sweden in 1986.

Gil: 1 3K Sunde 17–24.5 (Jan Ohlson m.fl.). 1 Rivet, Sunde, 20.8 (Lars Blomqvist m.fl.).

Hl: 1 2K hybrid vittrut × gråtrut Grötvik, Halmstad, 25.3 (Anders Wirdheim).

Vg: 1 2K Hjo hamn 19.1 (Gunnar Jakobsson). 1 2K Hamnpiren, Mariestad, 2.4 (Sam Hjalmarsson m.fl.). 1 2K Ekudden, Mariestad, 9.4 (Torbjörn Gustavsson).

Nrk: 1 juv. Örebro 18.12 (Björn Olsen).

Vb: 1 1K Holmsunds skärgård 2.5 (Thomas Sundström). 1 3K Grundsatan, Bjuröklubb, 9.5 (Håkan Olsson m.fl.). 1 ex. Österfjärden, Hörnefors, 27.6 (Stefan Dehlin).

Sommarfynden i *Vb* är intressanta eftersom vittrutar rapporterats sommardag i Norra Kvarken åtminstone sedan 1930-talet. Det har spekulerats om häckning, men inga konkreta belägg för detta föreligger.

Tretåig mås *Rissa tridactyla*

Häckningar:

Hl: 26 par häckade på Nidingen och fick drygt 20 ungar flygga (Nidingens fågelstation).

Inlandsfynd:

Sm: 1 juv. Näs, Visingsö, 18.5 (Åke Ankarberg).

Vg: 1 ad. Sämsjön, N Månstad 22.9 (Jens Ekdahl). 1 ad. mot S Vänersborgsviken 17.10 (Björn Johansson).

Ög: 2 ad. Vättern utanför Nässja 4.12 (Anders Elf).

Vstm: 1 ad. Gamla hamnen, Västerås, 5.4 (Daniel Green m.fl.). 1 subad. Näs, Fläckebo, 6.4 (Erik Andersson, Kjell Eklund).

Hjd: 1 juv. Funäsdalens soptipp 4.10 (Lars Hammarin).

Vb: 1 ex. över Sofiehem, Umeå stad, 18.11 (Björn Olsen).

Fyndet i Funäsdalen är det första i *Hjd*.

Fynd i Östersjön:

Totalt rapporterades ca 100 tretåiga mäsar i Östersjön (inklusive Öresund) under 1986. Fördelningen av fynden framgår av figur 7–8. Observationer på senare år visar att ett svagt men regelbundet sydsträck av tretåig mås passerar Ölands ostkust i oktober–november, och av en del ströboobservationer att döma kanske detta gäller även Bottenhavskusten. Varifrån dessa fåglar kommer kan man bara spekulera om — kanske Barents hav eller Vita Havet?

Kentsk tärna *Sterna sandvicensis* (häckningar)

Bl: Ca 150 par på Enskärskläpparna (Lars Möllersten) och 4 par Stolp, Kristianopel, (Björn-Eyvind Swahn).

Sm: Drygt 100 par på Södra Majör, NO Bergkvara, (Ivar Tägtström). Därutöver ingen känd häckning (Irk Ö Sm).

Ny rapporteringsart. Tyvärr har inga uppgifter om häckningar inkommit från *Sk*, *Öl*, *Gil* eller *Hl*.

Fisktärna *Sterna hirundo*

Ås lpm: 5–6 par häckade på en sten i Ångermanälven, Åsele, (Erik Kilander).

Första häckningen i *Ås lpm*. Enligt observatören har fåglarna häckat på platsen "något år".

Svarttärna *Chlidonias niger* (häckningar)

Sk: Häckning i Hammarsjön (ca 45 par; Nordöstra Skånes Fågelklubb), vid Isteräset (ca 15 par; Nils Kjellén) och i Furuhus mosse (12–14 ex. och 5 bon sedda, 2 juv. 5.7; Gustav Tallroth). 2 par häckade troligen i Fönesjön (Nils Kjellén). I övrigt observerades arten under häckningstid i Krageholmssjön (max. 8 ex.), Torsjödammen (6 ex.) och Börringesjön (2 ex.).

Öl: Inga uppgifter.

Vg: 4 par ruvade och fick ut minst en unge i Hornborgsjön (Hans-Erik Johansson m.fl.)

Ög: 38–43 par i Tåkern (Tåkerns fältstation). Ca 10 par Nybro, Roxen, (Linköpings Fågelklubb).

Vstm: Ca 20 par Lagårdssjön, Kolbäck, (Anders Arnell). 25 par Näs, Fläcksjön, Fläckebo, (Karl-Gunnar Källebrink). Minst 2 par Asköviken (Magnus Liljefors).

I avsaknad av uppgifter från *Öl* är det svårt att uppskatta det svenska beståndets storlek, men det torde röra sig om ca 200 par.

Sillgrissla *Uria aalge* (häckningar utanför Karlsöarna)

Sk: 6–8 par häckade Hallands Väderö (Nils Rosenlund).

Srm: Ca 10 par häckade på Hamnskär (Hartsö-Enskär fågelstation).

Upl: Ca 100–150 ex. vid häckplats på Abborren, ca 20 km NO Grisslehamn 9.7 (Wilhelm Dietrichson).

Ång: Inga kontroller på Bonden och Gnäggen under 1986.

Vb: Observationer under häckningstid: 1 ex. St. Fjäderägg 29.5 (Christer Olsson, Ralf Norberg). 1 ex. V Kvarken 29.5 (Christer Olsson, Ralf Norberg). 1 ex. samma lokal 26.7 (Björn Olsen).

Ny rapporteringsart.

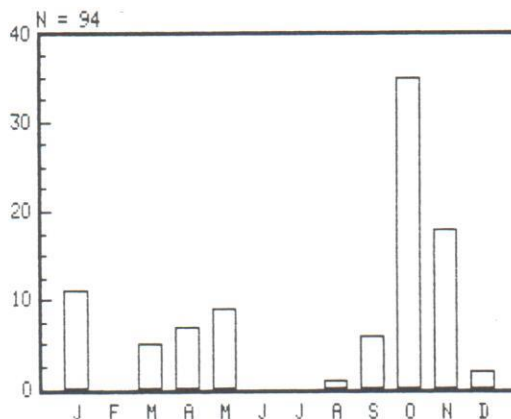
Alkekung *Alle alle* (—, —, ca 1080 ex.)

Sk: 1 Nordvästskåne 72 ex. fördelade enligt följande: jan. 2, feb. 4, okt. 4, nov. 54, dec. 8. Dessutom: 1 ex. Åhus hamn jan. (Lars Lundquist), Baskemölla 6.2 (Johan Gustafsson) och Barsebäcks hamn 6.11 (Bertil Svensson).

Sm: 1 ex. funnen död i nät Loftahammar jan. (Bo Lewander). 1 ex. Simpevarp, Figeholm, 9.2 (Tommy Larsson).

Öl: 1 ex. mot S Gårdby hamn 9.11 (Anders Lundquist). 1 ex. Kapelludden 9.11 (Lars Rigbäck). 1–2 ex. Sebybadet 9.12 (Bertil Breife).

Gil: 1 ex. Kronholmen, Västergarn, 23–26.2 (Olof Ar-

Figur 7. Antal observerade tretåiga måsar i Östersjön per månad 1986.

Numbers of Kittiwake recorded per month on the Baltic coast of Sweden in 1986.

mini, David Armini).

Hl: Sammanlagt 137 ex. fördelade enligt följande: mars 1, april 1, okt. 26, nov. 101, dec. 8.

Boh: Sammanlagt 757 ex. fördelade enligt följande: april 1, okt. 222, nov. 452, dec. 82.

Ög: 1 ex. i vinterdräkt funnen död Nässja, SV Vadstena, 6 eller 8.12 (Lars Hultman gm Gunnar Björkman).

Mpd: 2 ex. Åstholmen, Tynderö, 1.11 (Lars Olausson).

Nb: 1 ex. Trundöbron, SO Rosvik, Piteå, 8.11 (Tore Nordlund).

Årsumman 1080 alkekungar innebär visserligen en minskning från fjolårets siffra (1875 ex.), men ändå blev 1986 det näst bästa året hittills. Man måste komma ihåg att fram till och med 1982 ansågs ca 15 ex./år som en normal siffra! Fyndet i *Mpd* var det andra i landskapet.

Lunnefågel *Fratercula arctica* (—, ca 86, 15)

Sk: 1 ad. Svanshall 27.9 (Arne Holmkvist).

Hl: 1 ex. mot S Getterön 3.9 (Mikael Nord, Anders Ericsson). 4 ex. Laxvik 21.9 (Anders Wirdheim). 1 ex. Laxvik 24.10 (Magnus Ferdinandsson). 1 juv. mot S Getterön 9.11 (Mikael Nord m.fl.).

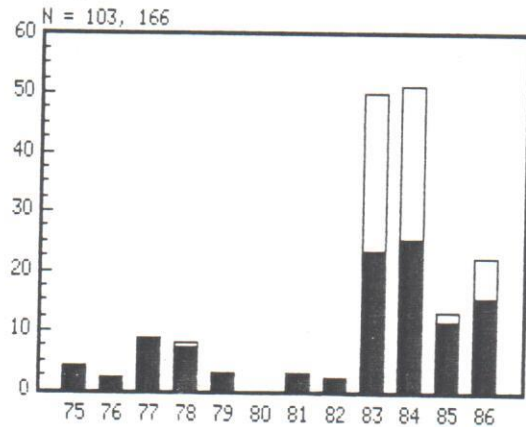
Boh: 2 döda i makrillgarn 15 sjömil V Soteskär 20.5 (Leif Dahlström). 3 ex. Soteskär 20–27.5 (Leif Dahlström). 1 juv. Hönö 11.9 (Mikael Hake m.fl.). 1 juv. funnen död Lökholmen, Göteborgs södra skärgård, 15.9 (Gösta Olofsson). 1–2 ex. Härmanö 24.10 (Gunnar Wikman, Roland Börjesson). 1 ad. mot S Hönö 31.10 (Stig Jacobsson). 1 ex. Hönö 6.12 (Per Hjalmarson, Johan Wallander). 1 juv. Hönö 16.12 (Staffan

Swed
Vb: 1 e
(Staff
30.10
Summa
mal me
landena
Boh avs
teskär.
pet, de

Figur 8
under 1
ex., sto
Record
1986. S
birds, l

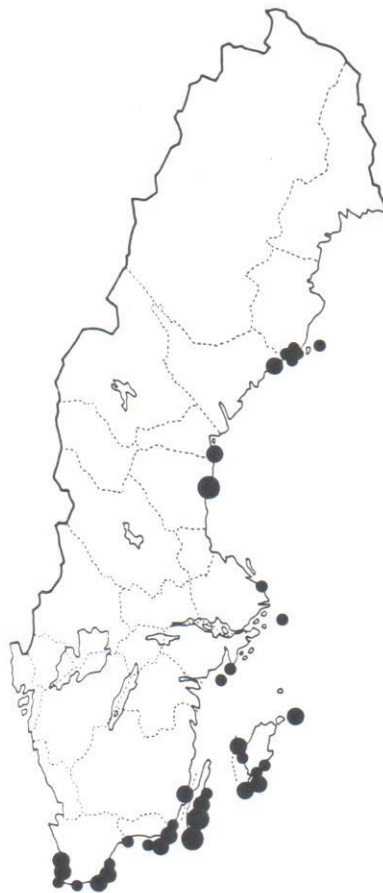
Swedberg). 1 ex. Marstrand 29.12 (Mats Raneström).
Vb: 1 ex. mot S vid Grundskatan, Bjuröklubb, 19.10
 (Staffan Andersson). 1 ex. i Holmsunds skärgård
 30.10 (Jan Sundström).

Summan 15 fynd och 22 ex. får väl numera anses normal men innebär en kraftig ökning jämfört med förhållandena på 1970-talet (se figur 9). En del av fynden i *Boh* avser dock troligen fåglar som inplanterats på Soteskär. Fynden i *Vb* var de tredje och fjärde i landskapet, de föregående gjordes 1958 och 1985.

Figur 9. Antal lunnefåglar (exklusive oljedödade fåglar) i Sverige 1975-86. Fyllda staplar = antal fynd, öppna staplar = antal ex.

Annual totals of Puffin in Sweden 1975-86, excluding birds killed by oil spills. Solid bars = number of records, open bars = number of individuals.

Figur 8. Observationer av tretåiga måsar i Östersjön under 1986. Liten prick = 1 ex., medelstor prick = 2-5 ex., stor prick = >5 ex.

Records of Kittiwake on the Baltic coast of Sweden in 1986. Small dot = one bird, medium dot = two to five birds, large dot = more than five birds.

Turturduva *Streptopelia turtur* (—, ca 1725 ex., ca 166 ex.)

Efter det dåliga året 1985 blev 1986 antalsmässigt ett normalår med ca 166 rapporterade turturduvor. Ännu har ingen häckning kunnat påvisas i Sverige, men observationer som kan tyda på häckning gjordes 1986 i Skåningetrakten och vid Lidköping, båda vid det här laget "klassiska" lokaler i detta avseende. Fem eller flera turturduvor rapporterades från följande landskap: *Sk* (17), *Bl* (19), *Sm* (7), *Öl* (ca 33), *Gtl* (ca 15), *Hl* (9), *Ög* (12), *Srm* (7), *Upl* (8), *Vstm* (6) och *Vb* (6). Nedan återges fynd som kan tyda på häckning samt fynd i Norrland:

Vg: 1 Lidköping sågs 1 ex. 8-26.6, 1-2 ex. 3-25.7 och 3 ex. pr. aug. (Kjell Svensson m.fl.).

Ög: 2 ex. Långskogen, Varv, 3.6-13.8 (Folke Wigh m.fl.).

Gstr: 1 ex. Björke 15.9 (Lars Strindberg).

Mpd: 1 ex. Vallbergsviken, Ljungaverk, 31.5 (Bengt Larsson). 1 ex. Mingen, Njurunda, 15.6 (Per Johan Ulfendal). 1 ex. Skönsmon, Sundsvall, 1.7 (Lars Olausson).

Ång: 1 ex. Trysunda, Nätra, 14.5 (Kjell Lundgren). 1 ex. N. Agnäs, Bjurholm, 6.6 (Thomas Birkö). 1 ex. Hornön, Arnäs, 20.6 (Torbjörn Johansson m.fl.).

Vb: 1 ex. Fäbodsanden, Täftelandet, 14.5 (Christer Olsson). 1 ex. Piparbölesjön, NV Umeå, 25.5 (Bertil Brännin). 1 ex. ringmärkt St. Fjäderägg 31.5 (Anders Ekstrand m.fl.). 1 ex. Lillklintkroken, Ångesön, 16.6

(Jonas Bonnedahl, Jonas Lundberg). 1 ex. Böleäng, Umeå, 13.9 (Björn Olsen). 1 juv. Danielsten, Bureå, 14.9 (Linus Andersson).

As lpm: 1 ex. Västernoret, 13 km S Åsele, 25.5 (Erik Kilander).

Ly lpm: 1 ex. Adak, Malå, 16.8 (Hans Gardfjell).

Lu lpm: 1 ex. Vaimat—Pärilan, S Jokkmokk, 10.7 (Anders Jönsson m.fl.). 1 ex. Vuollerim 29.10 (Lars-Göran Hedberg).

Tornuggla *Tyto alba*

Sk: Ensamma individer på två lokaler. Ett ex. hittad död 7.1 (Peter Öhrström).

Tornugglan får nu betraktas som utdöd som reproducerande art i Sverige. I konsekvens med detta har "Projekt Tornuggla" lagts ned (VF 46: 201). En återinvandring söderifrån är naturligtvis möjlig men verkar f.n. osannolik eftersom arten redan före de senaste hårda vinternarna visade en vikande tendens i nästan hela Västpalearktis.

Fjälluggla *Nyctea scandiaca*

Ög: 1 ex. mot S Blåsväddret, Ljungsbro, 8.1 (Bengt Samuelsson). 1 ♀ Säby, Roxen, 29.10—1.11. Fågeln var vingskadad och fördes till Kolmårdens djurpark där den avled 18.12 (gm Henrik Druid).

Srm: 1 ex. Öja 18.1 (Magnus Ullman m.fl.).

Vstm: 1 ex. Hjalteryd, Frövi, nov. (Rune Jonsson).

Ång: 1 ♂ S Nyheden, Björna, pr. juli (Arne Nygren).

Vb: 1 ♂ ute i norra Kvarken, nära finska gränsen, 25.4 (Stefan Ericsson).

Ly lpm: 1 ex. Björkfjället, Ammarnäs, 30.6 (Per Ålind, Solveig Silverin).

T lpm: 1 ex. Mustvara, Parakka, 13.5 och 18.6 (Kennet Olofsson).

Sex ex. nedom fjällen är den lägsta siffran sedan 1980. Eftersom de senaste häckningsåren var 1978 och 1981—82 borde man snart kunna vänta sig ett nytt, men av detta märktes föga 1986. Fyndet ute i Norra Kvarken bör sättas i samband med att arten är årsviss i Vasa skärgård under vinterhalvåret (lrk *Vb*).

Hökuggla *Surnia ulula* (fynd söder om *Dlr—Mpd*)

Tillsammans med 8 ex. hösten 1985 blev summan för vintern 1985/86 25 ex. vilket får anses vara ganska normalt. Däremot är 41 ex. under efteråret en av de högsta siffror som registrerats ett "icke-invasionsår". De "häckningsmässiga" konsekvenserna av invasionen 1983 tycks nu ha ebbat ut. Under 1986 rapporterades bara följande observationer söder om artens normala utbredningsområde under häckningstid:

Ög: 1 ex. Gränsö, Arkösund, 18.5 (Lars Davner).

Srm: 1 ex. Strandstuguviken, Nyköping, 10.5 (Snäckviksprojektet).

Upl: 1 ex. St. Högskår, Söderarm, 4—5.5 (Lars Tydén).

1 ex. St. Hallsjön, OSO Gimo, 24.6 (Wilhelm Dietrichson).

Vrm: 1 ex. under omständigheter som tydde på häckning N Finnskoga 29.6 (Björn-Owe Larsson, Peter Andersson).

Det verkar rimligt att fynden i *Srm* och *Ög* avser samma fågel.

Lappuggla *Strix nebulosa*

Vg: 1 ex. Ljung 12.1 (Åke Sahlberg).

Vstm: 1 ex. Lofallet, Fellingsbro, 25.2 (Sven Larsson). 1 ex. Högbo, Möklinta, 11—17.4 (Karl-Gunnar Källbrink m.fl.).

Vrm: 1 ex. Hedås, SSV Bjurtjärn, 26—27.1 (Sigvard Bergholtz m.fl.).

Dlr: 1 ♀ 4K + funnen död Rättvik 11.2 (Christer Lindström, Rolf Lundqvist).

Mpd: 1 utmärkt ad. funnen död Söråker, Hässjö, 7.4; fågeln var ringmärkt i Posjärv, Övertorneå, 9.7.81 (Ove Stefansson). 1 ex. Myråsen, Torp, 25.10 (Mats Pettersson).

Ång: Två häckningar varav en lyckad i norra delen av landskapet. 1 skadat ex. (avled senare) Hörnätt, Domsjö, 7.2 (Anders Lindström). 1 ex. Genesmon, Örnsköldsvik, 19.3 (Torbjörn Johansson, Gudrun Nordstedt). 1 ex. Överön, Arnäs, 21.3 (Torbjörn Johansson m.fl.). 1 ex. Trehörningsjö 7.5 (Roland Sjökvist).

Nb: Åtta häckningar varav fem lyckade (Ove Stefansson). Dessutom 20—30 observationer.

Ly lpm: Fyra häckningar varav tre lyckade i Sorsele kommun (fl. obs.). Dessutom 2 ex. Gunnarp, Storuman, 4.2—25.4 (Otto Holmner), 1 ex. Strömsund, Storuman, 22.4 (Ulla Åkesson), 1 ex. Svärdsjö, Storuman, juli (Bill Svanberg, Maj-lis Svanberg) samt 1 ex. Umfors, Tärnaby, (i björkregionen) 12.7 (Åke Lindström).

P lpm: Sedd på fem lokaler.

Lu lpm: 1 ex. Koikul, 10 km V Vuollerim, hösten (gm Mats Karström).

Hjd: 1 ex. västra Härjedalen 26.3 (Joakim Hammar).

Med 14 häckningar (9 lyckade) var 1986 den tredje bästa häckningsårsongen för lappugglan under det senaste årtiondet. Häckningarna i *Ly lpm* är de första som rapporterats sedan 1982. För första gången sedan 1975 rapporterades inga lappugglor från *Vb*.

Fyndet i *Hjd* är det första säkra i landskapet sedan 1895. Även observationen i *Vg* är anmärkningsvärd, den andra i landskapet; den föregående var 1975, och under mellantiden har inget ytterligare fynd registrerats i Götaland.

Säsongen 1986 blev mager för lappuggla, bara 14 konstaterade häckningar. Foto: Torbjörn Lilja.
Great Grey Owl.

Kungsfiskare *Alcedo atthis* (häckningar)

Sk: En häckning med två kullar i Almaån.

Vg: En häckning vid vardera Lidköping och Ardala.

Ny rapporteringsart. Kungsfiskarstammen är starkt decimerad efter de senaste kalla vintrarna, och man får förmoda att den minskat ytterligare efter vintern 1986/87.

Biätare *Merops apiaster* (42, 73, 9)

Sk: 2 ex. Falsterbo 9.6 (fl. obs.).

Sm: ex. Lilla Långhult, Mönsterås, 29.6 (Stefan Norrman).

Öl: Många observationer som troligen avsåg minst 4 ex.: 1 ex. Ottenbyområdet 27.5—2.6 (fl. obs.). 1 ex. Näsby—Össby 28.5—4.6 (fl. obs.). 1 ex. Störlinge, Gärdslösa, 1.6 (Mats Henriksson) och minst 1 ex. Ottenbyområdet 10.6—10.7 (fl. obs.).

Gil: 1 ex. Skoge, Sundre, 2.6 (Thomas Fransson m.fl.).

Hl: 2 ex. Malön, S Onsalalandet, 5.6 (gm Uno Unger).

Ly lpm: Minst 1 ex. Månäs, 28 km NV Sorsele, 8—9.7 (Jurgen Berg m.fl.).

Ingen häckning under 1986, och nio observationer av 11 ex. gör 1986 till ett normalår. Det första fyndet i *Ly lpm* gjordes 1985, och nu kom det andra redan året efter!

Tabell 2. Antal häckningar och fynd under häckningstid av vitryggig hackspett i olika rapportområden 1986.

Number of confirmed, probable and possible breeding records of White-backed Woodpecker in various provinces 1986.

Rapport område	Häckningar	Troliga häckningar/Stationära par	Enstaka fåglar under häckningstid
Province	Confirmed breeding	Probable breeding	Sites with single birds in breeding season
<i>Dsl</i>	4	4	3
<i>Vg</i>	0	0	1
<i>Nrk</i>	1	0	0
<i>Ög</i>	1	1	1
<i>Upl</i>	2	0	2
<i>Vstm</i>	0	0	2
<i>Vrm</i>	6	11	20
<i>Dlr</i>	2	1	2
<i>Gstr</i>	0	2	2
<i>Hls</i>	1	1	2
<i>Vb</i>	0	0	1
Summa Total	17	20	36

Blåkråka *Coracias garrulus* (—, 106, 2)

Sk: 1 ex. Tvedöra, Södra Sandby, 14.6 (Peter Svensson, Per Undeland).

Vg: 1 ex. Flugebyn, Karlsborg, 10—14.5 (Bo Larsson m.fl.).

Två fynd är det minsta antal som någonsin noterats i Sverige.

Härfågel *Upupa epops* (—, ca 720 ex., ca 67 ex.)

Två häckningar konstaterades 1986 på södra *Öl* (se *Callidris* 16: 38—40), och ytterligare ett par häckade troligen på mellersta *Öl* (Sven-Olof Aleljung). Detta var de första häckningarna som konstaterats sedan 1980 då ett par häckade på vardera *Öl* och *Gil*. 67 ex. (exklusive ungfåglar från häckningarna) är annars något under det normala. Fem eller flera fåglar rapporterades endast från *Bl* (13), *Öl* (8 + de häckande paren) och *Vb* (5).

Gråspett *Picus canus*

Inalles åtta häckningar rapporterades, fördelade på *Dsl* (1), *Upl* (1), *Vrm* (2), *Hls* (1), *Ång* (2) och *Jmt* (1). Dessutom rapporterades gråspettar på ca 50 lokaler under häckningstid: *Hls* (10), *Mpd* (6), *Ång* (12), *Vb* (1) och *Jmt* (1). Det finns inget i ovanstående siffror som tyder på någon större förändring i artens numerär. Följande observationer får väl anses ligga utanför gråspettens "kärnområde", även om arten troligen är vanligare i *Lpl* än man tidigare trott:

Boh: 1 ex. Hedekas 23.11 (Carl Jenzen).

Nb: 1 ex. Bodsvedjan, Boden, tre veckor i nov. (Lilly Sonebo).

Hjd: 2 ex. vid fågelbord i Tännäs 7.12 (Bengt Warensjö).

Ås lpm: 2 ex. Granliden, Dorotea, jan. (Sune Wallin). 1 ♂ funnen död i kyrktornet i Åsele 20.10 (Robert Öhman).

Ly lpm: 1 ex. Lövlund, Tärnaby, jan. (Ragnild Persson, Anna Jonsson).

P lpm: 1 ex. Grundträsk, Arvidsjaur, 17.2 (Folke Lindgren). 1 ex. Arvidsjaur tårtort 26.10 (Folke Lindgren). 1 ex. Sandviken, Auktsjaur, Arvidsjaur, hela hösten (Folke Lindgren). 1 ex. Arjeplog dec. (Gunnar Blomgren).

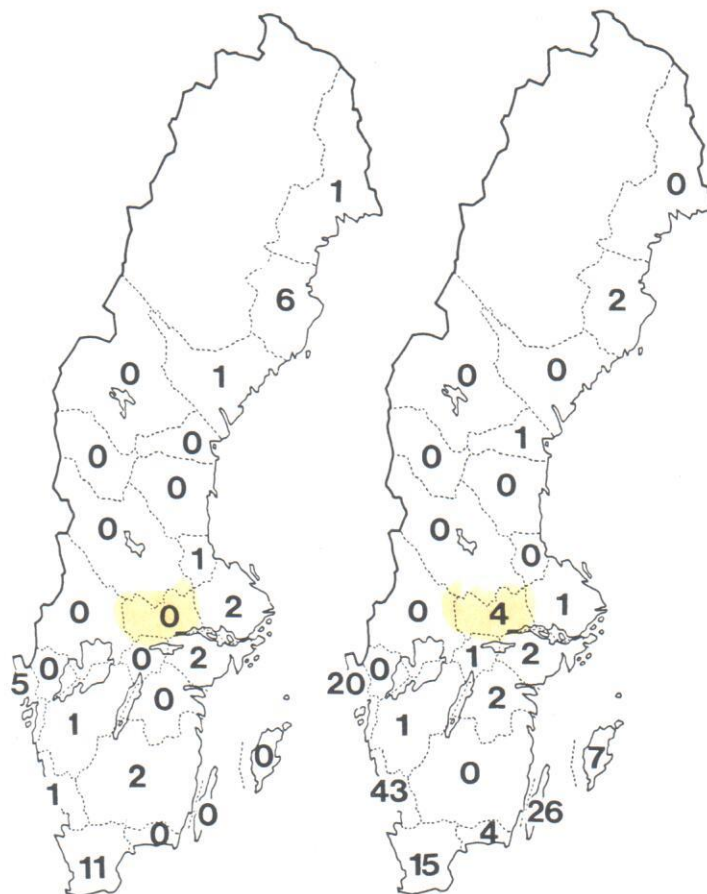
Lu lpm: 1 ♂ Murjek pr. nov. (Mats Karström). 1 ex. Vuollerim 12.11 (Birgitta Adell).

Vitryggig hackspett *Dendrocopos leucotos*

Antalet häckningar och fynd under häckningstid (1.4—31.7) framgår av tabell 2. Jämfört med föregående år har ett ökat antal fynd gjorts i *Dsl* och *Vrm* som nu hyser två tredjedelar av den svenska vitryggstammen. Under 1986 gjordes kontroller i Dals-Eds och Bengtsfors kommuner i *Dsl* där arten tidigare konstaterats häcka. Dessutom är Mellerud och Färgelanda kommuner ännu inte undersökta varför siffrorna för *Dsl* inte ger någon rättvisande bild av artens förekomst i land-

Figur 10. Antal observerade berglärkor nedanför fjällkedjan under för- och efteråret 1986.

Numbers of Shorelark recorded per reporting area during the first and second halves of 1986 (breeding season excluded).

skapet. I resten av artens svenska utbredningsområde är tendensen klart vikande. Följande fynd gjordes utanför artens normala utbredningsområde:

Vg: 1 ♂ Frugården, Vänersnäs, 24.5 (Göran Darefelt).
Jmt: 1 ex. Aspås 29.9 (Staffan Åström).

Tofslärka *Galerida cristata*

Sk: 5—6 par i Malmö hamn, endast ett par sågs dock med ungar (Rolf Olsson). Utanför häckningstid sågs som mest 10 ex. i febr. och 5 ex. i dec. ("Malmöornitologerna", Kristian Svensson). I övrigt 1 ex. Falsterbo fyr 13.5 (Karin Persson m.fl.). 1 ex. Svaneholm, S Hammarsjön, 31.5 (Thomas Lindblad). 1 ex. Lerberget 12.6 (Tommie Nilsson, Lena Nilsson). 1 ex. Fredriksdal, Helsingborg, 28.6 (Birgit Danman).
Sm: 1 ex. Motell Vätterleden, 10 km S Gränna, 2.5 (Peter Bjurenstahl).

Boh: 1 ex. Torslanda 25.4 (Uno Unger m.fl.).

Den lilla stammen i Malmö har varit förvånansvärt stabil under 1980-talet, den dåliga föryngringen oroar dock. Två fynd utanför *Sk* är något mindre än normalt. Fyndet i Gränna är det första i landskapet sedan 1960 och det första i Jönköpings län sedan 1915.

Berglärka *Eremophila alpestris*

En häckning har inrapporterats:

Ly lpm: Häckning konstaterad vid Mieskat, Björkfjället, Ammarnäs, där 3 ad. + 2 juv. sågs 27.6 och 1.7, 2 varnande ex. 28.6 och 1 ex. 20.7 (Karsten Nörngaard m.fl.).

Nedanför fjällen har totalt 160 ex. rapporterats vilket är en ökning med 30 jämfört med 1985. Fyndens fördelning framgår av figur 10. Den största rapporterade flokken var 22 ex. på Getterön 1.11 (Mikael Nord).

Fältpiplärka *Anthus campestris* (utanför Sk och Hl)

Bl: 1 ex. Torhamns udde 15.6 (Christer Herremo). 1 ex. Hanö 6.8 (Mikael Karlsson). 1 ex. Torhamns udde 30.8 (Carl-Ivan Carlsson m.fl.).

Öl: 1 par häckade s. Öland (Jan Pettersson). I övrigt: 1 ex. Södra udden 29.4—2.5 (Mårten Hammar m.fl.). 1 ex. Ottenby 7.5 (ÅNi). 1 ex. Södra udden 18.5 (Bertil Gunnarsson m.fl.). 1 ex. Penåsa 28.5 (Christian Cederroth). 1 ex. mot S Böda Sand 14.8 (Martti Alatalo).

Gtl: 1 ex. Ulla Hau, Fårö, 5.8 (Anders Arnell m.fl.). 1 ex. Hoburgen 9.8 (Anders Arnell m.fl.). 1 ex. Svältholmen, Västergarn, 11.8 (Olof Armini).

Srm: 1 ex. Värbergstippen 26—27.5 (Mats Gothnier).

Häckningen på Öland var den första sedan 1963. Utom i Sk och Hl är fältpiplärkan bara årsviss i Bl, Öl och Gtl, men arten har anmärkningsvärt nog anträffats i Srm sex av de tio senaste åren. Ca 40 par rapporterades i Sk jämfört med 210 par vid en specialinventering 1983. Skillnaden beror dock sannolikt på dålig täckning. Beståndet i s. Hl uppskattas till 40—50 par efter delinventeringar (Gunnar Björnfors).

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus* (häckningar)

Lu lpm: 4 par häckade V Sallohaure, Padjelanta, 4—6.7 (Anders Adolfsson). 1 ex. varnade Kátotjälkä, Sarek, 17.7 (Herman Sundkvist).

Ny rapporteringsart. Resultatet blev dock magert.

Forsärla *Motacilla cinerea* (norr om Dls—Vg—Hl—Sk inkl. Öl och Gtl)

Bl: Två häckningar i Mörrumsån och en i Bräkneån.

Sm: Tio säkra, två troliga och två möjliga häckningar, dessutom en hybridhäckning forsärlethane × sädesärlehone vid Valbäcken, Eksjö, (2 kullar) (Håkan Sterner, Sven Bäck.).

Öl: 11 ex. Ottenby-området 5.5 och 21.8—23.10 (fl. obs.). 1 ex. Stenåsa 31.7 (Bertil Breife). 1 ex. mot S Stenåsabadet 23.9 (Jan Jörgensen). 1 ♀ Skärlövs läge 22.10 (Anders Lundqvist, Christian Cederroth).

Ög: 1 ex. Orrnäs, Ödeshög, 26.4 (Peter Fredricsson), 1 ex. Nybro, Roxen, 7—8.10 (Berndt Gustafsson).

Vstm: 1 ex. Semla, Västanfors, 14.8 (Anders Karlsson). 1 ex. Asköviken 3.9 (Martin Green).

Vrm: Häckning vid Gullsjöälven, Långserud, (Arne Kyrk, Edvard Hybinette) och Växvik, Köla, (Stefan Björn). 1 ex. Östanäs, Älvsbacka, 15.7 (Jan Bengtsson).

Dlr: 1 ♂ Grangårde, Ludvika, 12.5 (Jan-Olov Hermanson).

Mpd: 1 ex. Johannisberg, Torp, 24.9 (Björn Svensson).

Ång: 1 ex. Järnäs udde 4.10 (Jens Nilsson) och 1 ex. på samma lokal 2.11 (Johan Elmberg).

Vb: 1 ex. Holmö 26.5 (Anders Ekstrand).

Ly lpm: 1 varnande ♀ Järnforsen, 8 km SO Ammarnäs, 26.6 (Stefan Nilsson). 1 ad. nära Karsbäckens utlopp i Tjulån, Ammarnäs, 24.6 (Karsten Nörngaard).

Från Sk rapporterades 32—33 par. Bara en häckning och en strööbobservation i Vrm är det minsta antalet fynd i landskapet under 1980-talet.

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros* (norr om Boh—Vg—Srm)

Nrk: 1 ♂ Ölsboda, O Degerfors, 26.4 (Lennart Ahlén). 1 ♂ Yxhult, O Kumla, (Joakim Johansson).

Upl: 1 ♂ Örskär, N Gräsö, 2.5 (Thomas Pless m.fl.). Minst 1 sj. ♂ Uppsala 7.5—7.7 (Wolf Jenning m.fl.). 1 ♂ Svenska Högarna 18.5 (Bill Douhan, Bo Granberg, Lars Olsson). 1 ♂ N St. Kil, 15 km V Uppsala, 24.5 (Bo Pettersson). 1 ad. ♂ N Uppsala reningsverk 15.10 (Per Johan Ulfendahl). 1 ♀-färgad lokstallarna i Rimbo 23.10 (Bill Douhan).

Vstm: 2 häckande par + 2 ♂♂ Surahammars bruk (Yngve Pettersson, Tom Sävström). 2 sj. ♂♂ Frövifors bruk, Frövi, våren—försommaren (Erik Jansson). 1 ex. Västerås 11.5 och 18.5 (Pentti Tatti m.fl.). 1 sj. ♂ SKF, Hällefors, i juni (Max Widman). 1 ex. Sala 18.7 (Kjell Eklund). 1 ex. Frövifors bruk 10.8 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.). 1 ex. Asköviken 3.9 (Martin Green).

Vrm: 1 ex. Långseryds k:a 15.5 (Arne Kyrk). Max. 3 ex. Växnäs industriområde, Karlstad, 27—29.5 (Leif Sjöberg). 1 ex. ringmärkt Hammarö 4.10 och troligen samma fågel sedd där 11.10 (Roger Nordahl m.fl.).

Dlr: 1 par ASEA, Ludvika, 5.5—1.6 (♂ från 28.4) (Per Adenäs).

Mpd: 1 par med 5 pulli Kema Nord, Njurunda, 2.7 (Lage Sandgren m.fl.).

Vb: 1 ♂ ringmärkt St. Fjäderägg 31.5 (Anders Ekstrand m.fl.). 1 ♀-färgad St. Fjäderägg 5.6 (Jörgen Wiklund, Johan Bäckman).

Häckningen i Mpd, där arten bara anträffats två gånger tidigare (1976 och 1985), är den första säkra i Norrland, arten häckade dock troligen i Husum i Ång 1979 (Irk Ång). Det är påfallande hur samma lokaler (och samma rapportörer!) återkommer år efter år för denna art. Det gäller t.ex. Frövifors bruk och Surahammars bruk i Vstm där svarta rödstjärtar rapporterats nästan varje år sedan slutet av 1970-talet. Det finns anledning att misstänka att arten förekommer på många andra industrier i Mellansverige utan att upptäckas.

Svarthakad buskskvätta *Saxicola torquata*

Bl: 1 ♂ Utlängan 2.5 (Johan Karlsson).

Öl: 1 ♀ Båden—Åkerbystrand, N Möckleby, 26.5

Åren 1985 och 1986 sågs endast 130 resp. 160 berglärkor utanför häckningsområdena. Även i andra nordeuropeiska länder har en minskning av antalet observationer skett. Foto: Frank Bergström.

Shore Lark.

(Christian Cederroth). 1 ♀-färgad Möckelmossen 24.10 (Arne Holmquist).

Gil: 1 ♂ N Stockviken 30.3 (Thomas Pärt m.fl.). 1 ♀ Hoburgen 8.5 (Thord Fransson m.fl.). 1 ♂ Hoburgen 19.10 (Olof Armini m.fl.).

Srm: 1 ♂ Erstavik 6.5 (Ola Ericson).

Sju fynd är en tämligen normal siffra. Ovanstående fynd gäller ej fåglar av raserna *maura* eller *stejnegeri* vilka bedöms och publiceras av Rk.

Flodsångare *Locustella fluviatilis* ca 230 ex., ca 860 ex., 131 ex.)

Med 131 ex. blev 1986 det bästa året hittills och överträffade det tidigare rekordet 130 ex. 1983 med minsta möjliga marginal. Från följande landskap rapporterades fem eller flera flodsångare: *Sk* (17), *Sm* (7), *Gil* (6), *Nrk* (9), *Ög* (6), *Srm* (10), *Upl* (20), *Vstm* (13), *Vrm* (5), *Dlr* (8) och *Hls* (9). Det är anmärkningsvärt att flodsångaren som nu har påträffats i mer än 1200 ex. i Sverige och som varit årsviss ända sedan 1950 ännu inte har konstaterats häcka i landet.

Vassångare *Locustella luscinioides* (32, ca 95, 9)

Sk: 1 ex. Klosterviken, Börringesjön, 26.5—2.6 (Anders Wigh m.fl.). 1 ex. Österäng, Kristianstad, 4.6 (Thomas Lindblad).

Öl: 1 ex. Södra Lunden, Ottenby, 17.5 (Philippe J. Dubois)*.

Hl: 1 (fr.o.m. 24.5 2) ex. Getterön 20.5—9.6 (Mikael Nord m.fl.).

Gil: 1 ex. ringmärkt Skoge, Sundre, 15.5 (Per-Göran Bentz m.fl.). 1 sj. Mölnorträsk, Färö, 18.5—7.6 (Jim Sundberg m.fl.). 1 sj. Fardumeträsk 7.6 (Jörgen Petersson m.fl.).

Nrk: 1 ex. Kvismaren 17.5 (Arne Holmkvist).

Ög: 1 ex. Källstadviken, Tåkern, 3—21.6 (fl. obs.).

Nio fynd innebär en kraftig återhämtning efter bottennoteringen 1985 (tre fynd) men är ändå något under genomsnittet för det senaste årtiondet. För första gången sedan 1975 gjordes ingen observation av vassångare i Krankesjön *Sk*. Bara ett fynd har gjorts i *HI* tidigare, vid Hagön, S Halmstad, 1979.

Busksångare *Acrocephalus dumetorum* (40, ca 145, ca 25)

Gil: 1 ringmärkt Skoge, Sundre, 25.5 (Torsten Green-Petersen m.fl.). 1 sj. Gutenviks, Östergarn, 4—6.6 (Erik Montelius). 1 sj. Hallbjens, Sundre, 24.6 (Björn Klevermark).

Vstm: 1 ex. Reningsverket, Nora, 15—18.6 (Ronnie Lindqvist).

Upl: 1 ♂ 2 km N Björklinge k:a 18—25.6 (Åke Berg m.fl.). 1 ♂ Hammarskog, Dalbyviken, 1—5.7 (Johnny Dejong m.fl.).

Dlr: 1 ♂ Frostbo, Borlänge, 3.6 (Bo Karlstens). 1 ♂ Skärsjöbro, Borlänge, 7.6 (Bo Karlstens). 2 ♂ Gränghammarån, Borlänge, 7.6 (Bo Karlstens). 1 ♂

Norsen, Ludvika, 12.6—6.7 (Lars Persson, Bengt-Emil Johnsson).

Gstr: 1 ex. Lem, Kungsgården, 6.6 (Anders Ekholm, Anders Asplund). 1 ex. Östanåängarna, Sandviken, 15.6 (Anders Asplund).

Hls: 1 ex. Skog 13—23.6 (Stefan Persson m.fl.). 1 ex. Alfta 15—30.6 (Stefan Persson, Göran Junevik).

Mpd: 1 ♂ Åstholmen, Tynderö, 16.6 (Lars Olausson). 1 ♂ Åstön, Tynderö, 17—18.6 (Ingemar Marklund m.fl.). 1 ♂ Holmö Brygga, Tynderö, 19—21.6 (Jan Högberg m.fl.). Observationerna kan ev. avse samma ex.

Äng: 1 ♂ Rävstjärn, Nordingrå, 14—24.6 (Lars Bruks m.fl.).

Vb: 1 ex. ringmärkt St. Fjäderägg 29.5 (Christer Olsson).

1 sj. ♂ Berghem, Umeå, 7.6 (Jonas Bonnedahl). 1 sj. ♂ Ängsbacka 12—16.6 (Björn Olsen m.fl.). 1 sj. ♂ Stöcksjö, SV Umeå, 19.6 (Anders Hellgren). 1 sj. ♂ Råbäck, V Umeå, 19—23.6 (Ralf Norberg m.fl.). 1 sj. ♂ Hamrinsberget, Umeå, 19.6—3.7 (fl. obs.). 2 sj. ♂ ♂ Norrmjölje, Hörnefors sn, 20.6—ca 15.7 (Åke Göth). 1 sj. ♂ Holmsunds k:a 27.6 (Jan Sundström).

Ingen häckning påvisades 1986, men ca 25 fynd och 27 ex. är den högsta årssumman hittills. Trots detta gjordes inga fynd på Götalands fastland för första gången på ett årtionde. Det förefaller som om en koncentration av fynden till kustområdet från *Upl* till *Vb* skett på senare år, så har arten t.ex. inte rapporterats i *Sk* sedan 1981 och i *Bl* sedan 1979. Fynden i *Mpd* (som ev. avser samma ex.) var nr tre t.o.m. fem i landskapet.

Kärrsångare *Acrocephalus palustris*

Mpd: 3 par häckade vid Lörudden, Njurunda, (Jan Högberg) och 1 par vid Stångrid, Tynderö, (Lars Olausson).

De fyra första häckningarna i landskapet.

Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus* (—, ca 1785 ♂♂, ca 200 ♂♂)

Årets siffra är liksom fjolårets ungefärlig eftersom någon heltäckande inventering inte skedde vid Tåkern, den viktigaste lokalen. Antalet ♂♂ där har uppskattats till ca 80. Den första sjungande trastsångaren noterades 2.5 i Tåkern vilket är exceptionellt tidigt. Fem eller flera hanar har rapporterats från *Sm* (6), *Vg* (minst 18), *Nrk* (34), *Ög* (ca 100), *Srm* (12), *Upl* (11), *Vstm* (10) och *Vrm* (6). På följande enskilda lokaler noterades fem eller flera ♂♂: *Vg*: Hornborgasjön (6—7); *Nrk*: Kvismaren (19♂ + 16♀, 12 lyckade häckningar med 57 flygga juv.), Björkön, Hjälmaren, (8); *Ög*: Tåkern (80), Boren (12); *Srm*: Söderfjärden (5).

Sensommar/höstfynd och observationer i Norrland:

Sk: 1 ex. ringmärkt på Flommen, Falsterbo, 28.7 (Falsterbo fågelstation). 1 ex. V delen Fjällfotasjön 21.8 (Hakon Persson).

Srm: 1 ex. ringmärkt och kontrollerat vid Strandstugu-

Gustafsson, Jörgen Pettersson). Minst 1 ex. Ödeshögs reningsdammar 6.12 (Peter Fredricson). Några ex. Svensksundsviken 13.12 (Göran Andersson).

Srm: 1 ex. Pålundet, Mörkö, 26.3 (Lennart Wahlén). 1 ♀ Sund, Långhalsen, 19.5 (Leif R. Jern). 1—3 ex. Stegsholm, Gälö, 9—12.10 (Klas Karp). 2 ♂♂ + 3 ♀-färgade Marsviken, SV Oxelösund, 23.10 (Johnny Werdin). 1—7 ex. Stegsholm, Gälö, 16.11—31.12 (Klas Karp).

Upl: Minst 3 ex. Angarn 2.2—10.3 (Lars Samuelsson m.fl.). 1 ♂ Hjälstaviken 25 och 27.12 (Martin Tjernberg, Rolf Eriksson).

Vstm: 1 Askövikens sågs 1 ♂ + 2 ♀♀ 25.1 (Niclas Backström, Martin Green), 2 ♀♀ 26.1 (Niclas Backström, Patrik Persson), 1 ♂ 12.4 (Martin Green). 1 par i spelflykt 14.5 (Martin Green), 1 ex. 1.7 (Niclas Backström), 2 ex. 8.8 (Niclas Backström, Niklas Lundh), 10 ex. i högflykt 26.10 (Martin Green).

Vrm: 1 ♂ Ölmeviken 23.4 (Börje Monsén). 1 juv. + 1 ex. Ölman, Ölmeviken, 27.7 (Anders Boström, Göran Ekström). 7 ex. varav 4 ♂♂ Hammarön 5.10 (Roger Nordahl, Jan Sundler).

Skäggesfynden ligger kvar på hög nivå. Jämfört med 1985 saknas fynd i *Bl*, *Hl* och *Boh* vilket antyder att ingen större påspädning av skäggesar från kontinenten skedde 1986. Anmärkningen i förra årets rapport att frånvaron av fynd i *Vrm* var märklig kvitterades snabbt! Förutom de säkra häckplatserna Tåkern, Lödösnäs, Kvismaren och Ölmeviken är det troligt att häckning också skedde i Petgårdeträsk, Stockviken, Dättern, Ler-taget SV Kumla samt i Askövikens.

Entita *Parus palustris*

Mpd: 1 ex. Lörudden vardera 4.10 och 10.10 (Jan Högborg m.fl.).

Ång: 1 par som parade sig vid Holmsholmarna, Överlänäs, 28.4 (Börje Dahlén).

Det andra och tredje fyndet i *Mpd*. Fyndet i *Ång* är det fjärde efter 1960.

Lappmes *Parus cinctus* (utanför *Lpl* och *Nb*)

Vstm: 1 ex. Fiskargården, Västanfors, 2.2 (Tony Persson).

Vrm: 1 ex. Fyrholmen, Hammarön 21.10 (Yngve Dahlgren).

Dlr: Minst 2 ex. Drosbacken, Idre, 7.10 (Rolf Lundqvist).

Mpd: 1 ex. Svartjärn, Njurunda, 1.1—16.3 (Nils Lundmark). 1 ex. Ästholmen, Tynderö, 1.11 (Lars Olausson) och 2 ex. på samma lokal 4.11 (Per Inge Persson).

Ång: 1 ex. Järnäs udde vardera 27.9, 5.10, 11.10 och 30.10 (Ralf Norberg, Johan Elmberg, Staffan Andersson). Minst 3 ex. Norrfällsviken, Nordingrå, 4.11 (Kurt Holmqvist, Fredrik Haas).

Vb: 1 ex. Rönnbäckens hed, Umeå, 16.1 (Nicke Cederquist). 2 ex. Grössjön, O Umeå, 1.10 (Anders Hell-

Lappmesar vid bo. Rapportera alla iakttagelser söder om Lappland—Norrboten! Foto: Alf Linderheim/N. Siberian Tit.

gren). 1 ex. Brötögern, Ostnäs-fjärden, Sävar, 31.10 (Niklas Lindberg). 1 ex. Sönerstgrundet, O Ostnäs-fjärden, 2.11 (Stefan Jansson). 2 ex. Hössjö, VSV Umeå, ca 1.12 (Stefan Dehlin).

Jmt: 1 ex. Grannäset, Kälarne, dec. (Dan Forslund). *Hjd*: Många ex. Vattnan—Rogen mars—juli (Joakim Hammar).

Ny rapporteringsart. Artens utbredning är dåligt känd, och den har antagits vara missgynnad av det moderna skogsbruket. I *Jmt* har lappmesen veterligen inte konstaterats häcka under det senaste halvseklet, och beståndet i västra *Hjd*, nordvästra *Dlr* och angränsande delar av Norge är troligen mer eller mindre isolerat.

(Lars Hellman).

Ny rapporteringsart. Rapporterna avser *cabaret*-rasen som invandrade till Västkusten för ungefär tio år sedan (första häckningen 1975). Den spred sig först snabbt men har troligen gått tillbaka något de senaste åren. Det aktuella utbredningsområdet torde sträcka sig ungefär från Kullen till Göteborgs skärgård, med tyngdpunkten mellan Lagan och Ätran.

Snösiska *Carduelis hornemanni* (häckningar)

Ly lpm: 3 2K ♂ ringmärkta Tjulträsk, V Ammarnäs, 7—20.6 (Bodil Nyström, Hans Nyström).

Lu lpm: Sedd vid Ritsem 1.7 (Göran Pettersson, Rolf Jansson) och vid S änden Sitasjaure 17.8 (Jörgen Fritzon).

T lpm: 1 kull ringmärkt vid Stordalen under sommaren (Nils-Åke Andersson).

Allt mer tyder på att snösiskans utbredning i de svenska fjällen är betydligt större än man tidigare trott (se även VF 46: 119—128).

Bändelkorsnäbb *Loxia leucoptera* (—, ca 2400 ex., minst 600 ex.)

Efter den rekordstora invasionen 1985 var det överraskande att en ny invasion skulle följa redan året efter. Invasionen 1986 var mindre än den 1985, men med minst 600 iakttagna bändelkorsnäbbar av ungefär samma storleksordning som invasionen 1979, den näst största på senare år.

I början av året gjordes ett antal fynd som får betraktas som efterdyningar till invasionen 1985:

Sk: 1 ♀ Kullen 19.3 (Mikael Gräntz).

Sm: 1 ♂ Aneby 7—16.1 (Lennart Fritzon, Patrick Fritzon). 1 ♂ Markestad, Eksjö, 29.1 (Roland Ljunggren). 1 ♂ Emåns mynning, Mönsterås 19.3 (Jan Brenander).

Gil: 6 ex. Varvsholm, Klintehamn, 24.4 (Olof Armini, David Armini).

Vg: 1 ♀ Grimsås 14.1 (Björn-Åke Andersson).

Ög: 1 ex. Kolbytteomon, S Linköping, 25.1 (Henrik Druid).

Hls: 1 ex. (död) Ljusdal april (Lars Norman).

Ång: 2 ex. Bjurholm 11.3 (Rolf Wahlberg).

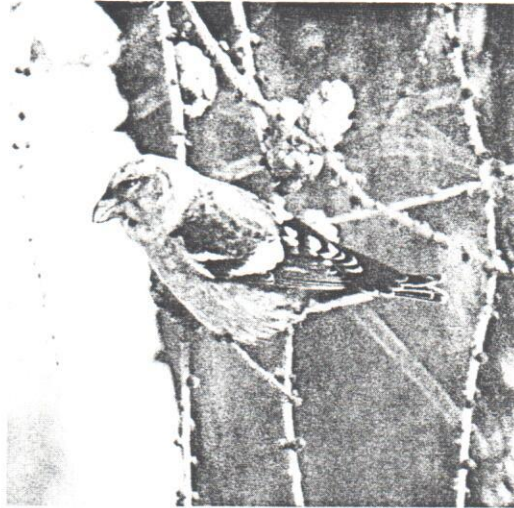
Vb: 1 ♀-färgad Falkträsket, Skellefteå, 15.2 (Anders Mo).

Under sommaren gjordes ett par fynd som antingen kan tolkas som förelöpare till höstens invasion eller — troligare — fåglar som häckade i Sverige:

Vb: 1 par Krycklan, SO Vindeln, andra hälften juni (Vesa Jussila).

Lu lpm: enstaka ex. Sätte, Sjaunja, 11—12.6 (Åke Aronsson).

Höstens invasion började med ett antal observationer på Holmöarna och i Umeåtrakten Vb 27.6—6.7, men i större skala inleddes den, liksom 1985, omkring 20.7 då

En av sexhundra sedda bändelkorsnäbbar 1986. Odensbacken, december. Foto: Jan Hägg.
Two-barred Crossbill.

bändelkorsnäbbar rapporterades från Skuleskogen Ång (19.7), Lörudden Mpd (20.7), St. Fjäderägg Vb (20.7), Haparanda Sandskär Nb (22.7) och Luovare Lu lpm (24.7). Invasionens fortsatta förlopp framgår av figur 13—18 (jfr VF 1986, s. 410—411.).

Videsparv *Emberiza rustica* (söder om Vrm—Dlr—Upl)

Sk: 1 ex. Falsterbo 28.9 (Nils Kjellén)*.

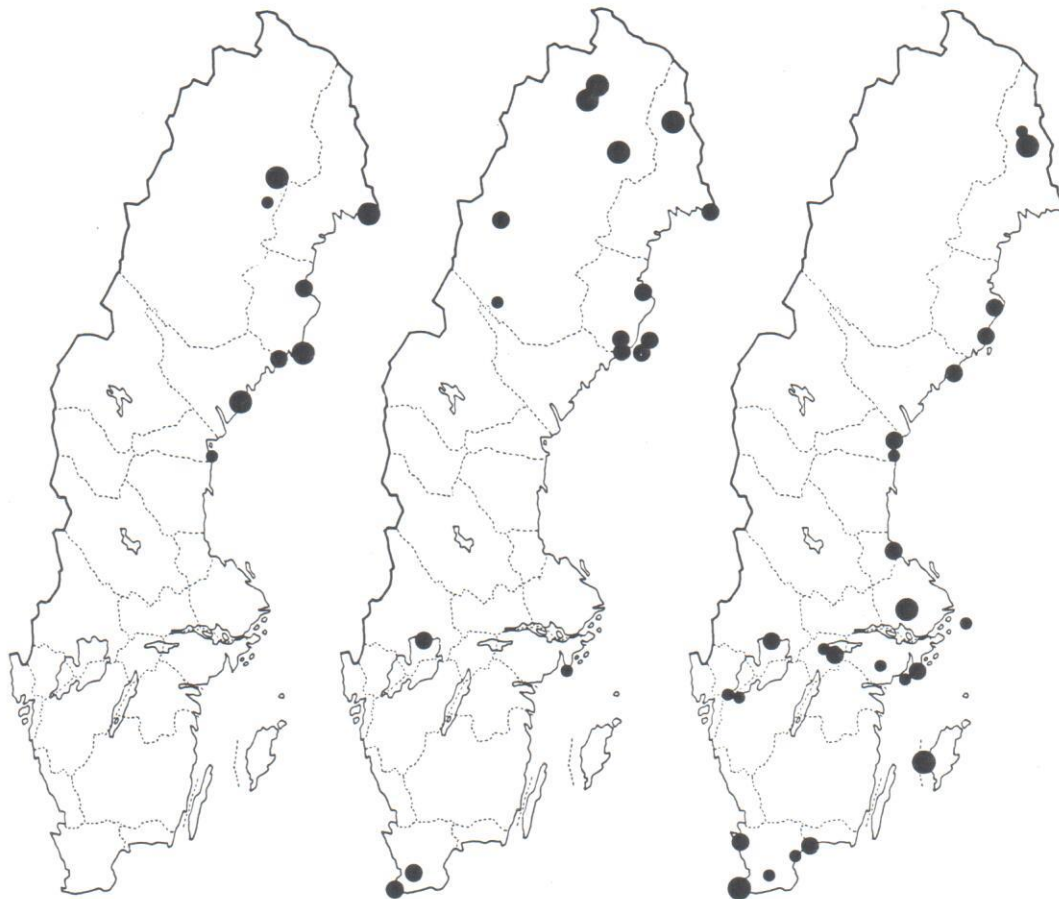
Öl: 1 ex. Ottenby 5.5 (Tommie Skoog). 1 ex. Ottenby 8.9 (Jan Pettersson m.fl.). 1 ex. samma lokal 13.9 (Björn Andersson, Anders Lundquist). 1 ex. Mellby 27.9 (Lars Olausson).

Gil: 1 ex. Svältholmen, Västergarn, 3.9 (Olof Armini, David Armini). 1 ex. Svältholmen 11.9 (Olof Armini m.fl.). 1 ex. Hoburgen 13.9 (Robert Kavhed). 2 ex. Svältholmen 14.9 (Olof Armini, David Armini). Som mest 3 ex. Svältholmen 23—26.9 (Olof Armini m.fl.). 1 ex. Svältholmen 1.10 (Olof Armini, David Armini).

Nrk: 1 ex. Oset 30.3 (Lars Bagge). 1 ex. vid Kvismaren vardera 31.3, 5.4 och 26.8 (Stellan Svärd, Joakim Johansson, Kvismare fågelstation).

Srm: Sammanlagt 24 ex. 2—29.9 varav en flock om 14 ex. Stegsholm, Gålö, 2—27.9 (Klas Karp).

Vstm: 1 ex. Gussjön, Fläckebo, 3.5 (Kjell Eklund). 1 sj. ♂ Bråtmossen, Lindesberg, 14.5 (Jan-Erik Malmstigen). 2 ex. mot S, Gamla Soptippen, Hällefors, 31.8 (Tomas Carlsson). 3—5 ex. Askövik 5.9 (Martin Green). Ca 5 ex. samma lokal 6.9 (Hans-Olof Hellkvist, Martin Green). 1 ex. samma lokal 7.9 (Hans-

Figur 13–18. Observationer av bändelkorsnäbb per månad juli–december 1986. Liten prick = 1 ex., medelstor prick = 2–5 ex., stor prick = >5 ex.

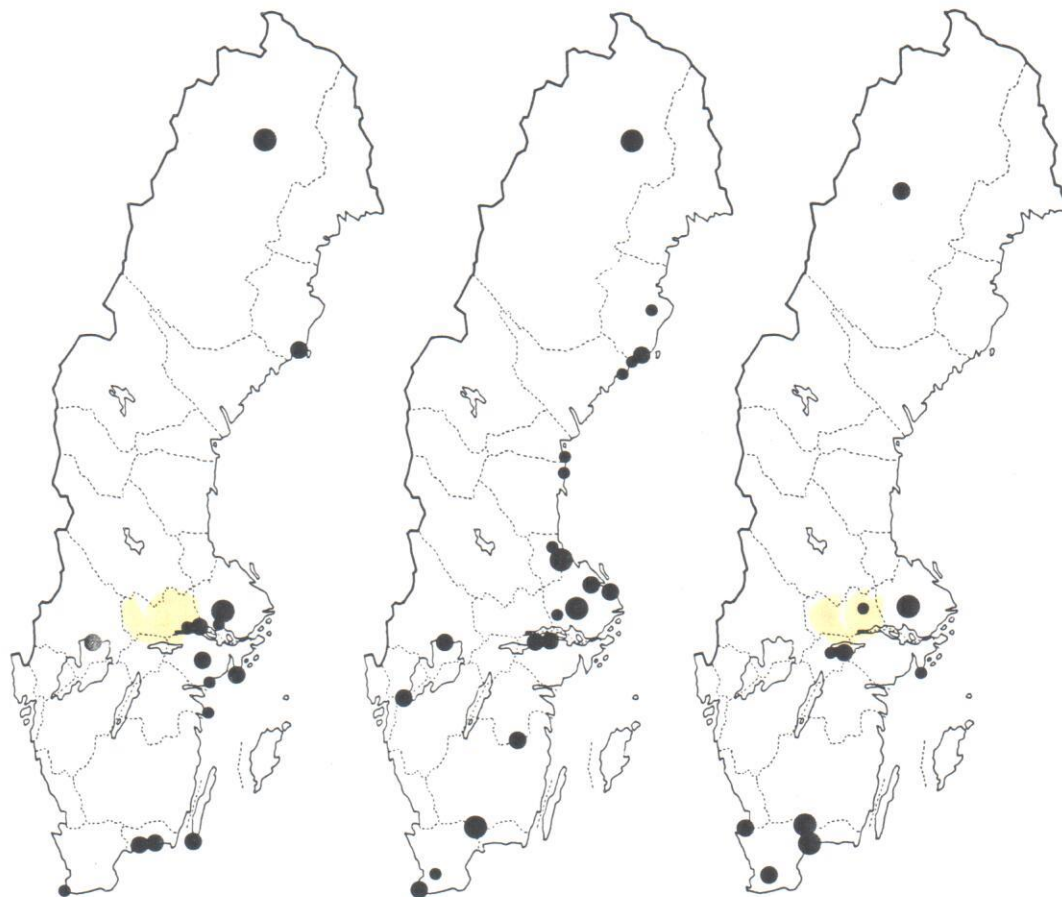
Olof Hellkvist m.fl.). 1–2 ex. samma lokal 12.9 (Martin Green). 1 ex. Gamla soptippen, Hällefors, 6.9 (Tomas Carlsson). 1 ex. Näs, Fläckebo, 13.9 (Kjell Eklund).

Öl, Gil, Srm och Vstm är de enda landskap söder om videsparvens häckningsområde där den uppträder regelbundet, vilket stämmer väl överens med att arten är sydostflyttare. I Sk t.ex. är dvärgsparven vanligare än videsparven (fyra fynd mot två 1976–85). Flocken i Srm är troligen den största som noterats i Sydsverige. Fågeln vid Oset Nrk var extremt tidig men inte unik, det tidigaste fyndet i Sverige är troligen Trönninge ängar HI 28.3.81.

Kornspurv *Miliaria calandra*

Sk: Max. 10 ex. 4.1 i Höganästrakten (Kjell Möller). Sjungande ♂♂: 9 ex. SO Höganäs (Tommie Nilsson m.fl.), 1 ex. Kävlingeområdet (Anders Jönsson), 1 ex. Smygeområdet (Christer Sjögren m.fl.), 4 ex. Kåseberga—Hagestad—Löderup (Ulf Sjögren m.fl.), 3 ex. Ystadsområdet (Gustav Tallroth, Erolid Coleman), 1 ex. Simrishamnsområdet (Bengt Bengtsson), summa 19 ♂♂. Dessutom 1 ex. Nabben 27.4 (Peter Andersson m.fl.), Falsterbo fyr 9.5 (Alex Bühring) samt Lemmeströ 25.9 (Christer Sjögren).

Antalet sjungande var ungefär detsamma som 1984 och 1985. Däremot blev 1986 det första året utan något fynd utanför Sk.

Records of White-winged Crossbill per month July—December 1986. Small dot = one bird, medium dot = two to five birds, large dot = more than five birds.

Kompletteringar till tidigare rapporter

Här redovisas i allmänhet endast kompletterande fynd gjorda 1975—85, av arter som i motsvarande årsrapport presenterats med fullständiga fynddata.

Svart stork *Ciconia nigra*

Sk: 1 ex. funnen död Knäbäck, Ravlunda skjutfält, 3.6.84 (NRM).

Bl: 1 ex. Knösö, O Karlskrona, 1.7.79 (Patrik Skantze).
1 ex. Kråkerum, N Jämjö, 31.5.83 (Lena Rönning).

Vit stork *Ciconia ciconia*

Sk: 2 ex. Sjölanda 28.5.85 (Kristian Ståhl).

Sm: 1 ex. funnen död Värnamo 25.5.78 (NRM).

Hl: 1 ex. Varberg 27.5.82 (Dennis Andersson).

Ång: 1 ex. Bjurholm m. maj 1977 (Rolf Wahlberg). 1 ex. Gottne, Mo, 11.5.82 (Ingrid Sjöblom).

Fjällgås *Anser erythropus*

Upl: 1 ad. Vendelsjön, Vendel, 19.4.85 (Kenneth Pless).
Fågeln var påfallande oskygg.

Alförrädare *Polysticta stelleri*

Vg: 1 ♀ Hjo hamn 21.12.85 (Gunnar Jakobson).

Svarthakad buskskvätta *Saxicola torquata*

Sk: 1 ex. Lunds reningsverk 5.5.83 (Göran Andersson)*.
Godkänd av Rk som *Saxicola torquata ssp.*
Öl: 1 ♀ Norra lunden, Ottenby, 17.5.85 (Christian Cederroth). 1 ♂ Kungsstenarna, Ottenby, 17.5.85 (Christian Cederroth).

Vassångare *Locustella luscinioides*

Sk: 1 ex. vid Ljunghusens station 13—18.5.80 (C. Persson).

Busksångare *Acrocephalus dumetorum*

Vb: 1 sj. ♂ Hjoggböle, Bureå, pr. juni 1982 (gm Johan Elmberg).

Nordsångare *Phylloscopus borealis*

Ly lpm: 1 sj. ♂ Gaisatj, V Ammarnäs, 19—25.6.85 (Bodil Nyström, Hans Nyström).

Taigasångare *Phylloscopus inornatus*

Sk: 1 ex. observerades vid Ljunghusen 29.9.84 (C. Persson) och 1 ex. ringmärkt på samma lokal 30.9.85 (C. Persson).

Höksångare *Sylvia nisoria*

Hl: 1 ex. Påarp 11.8.83 (Mats Bergström).
Boh: 2 ad. varnande med mat i näbben Härmanö i juli 1981 (Per Alström).
Srm: (inlandsfynd) 1 juv. ringmärkt Ålspångaviken, Vadsbro, 30.8.85 (Per-Eric Betzholtz).

Brandkronad kungsfågel *Regulus ignicapillus*

Sk: 1 ex. Lernacken, Limhamn, 17.10.82 (Stefan Malm).
1 ex. Beddinge strand 3.4.83 (Hans Zetterström).

Skäggmes *Panurus biarmicus*

Upl: 3 ex. Hjälstaviken 7.12.85 (Rolf Eriksson).

Svartkråka *Corvus c. corone*

Hl: 1 ex. Falkenberg 31.8.80 (Dennis Andersson).

Rättelser

Mindre lira *Puffinus puffinus*

Boh: 1 ex. mot S Hönö 10.8.82 skall vara 2 ex.

Glada *Milvus milvus*

Vg: (1985) 1 ex. mot N Limmared 8.4 (KjAn,LeJo) skall vara 1 ex. mot N Limmared 8.4 (JLb,PeKi,RJf). 1 ex. Fritsla 11.4 (KJAn,LeJo).

Aftonfalk *Falco vespertinus*

Hl: 1 ad. ♂ Morups tånge 19.9.81 skall vara 4.6.81.

Fjälluggla *Nyctea scandiaca*

Ång: 1 ♂ Hädanberg, Anundsjö, v. 12 1985 och 1 ex. Norrflärke, Anundsjö, m. april 1985. Lokalerna tidigare angivna som liggande i Mpd.

Biätare *Merops apiaster*

Nb: (1985) Gemträsk ligger i Boden, inte i Luleå.

Vittryggig hackspett *Dendrocopus leucotus*

Ång: 1 ex. Skuleskogen 14.4.84. Lokalen tidigare angiven som liggande i Mpd.

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros*

Mpd: 1 ex. Backås, Hässjö, 14.5.85 skall vara 14.4.

Svartpannad törnskata *Lanius minor*

Ång: 1 ex. Hålviken, Köpmanholmen, 3.6.85. Lokalen tidigare angiven som liggande i Vb.

Skäggmes *Panurus biarmicus*

Vstm: 1 ex. Ängsö, Västerås, 12.1.85. Lokalen skall vara Asköviken.

Videsparv *Emberiza rustica*

Vstm: 1 ex. Asköviken 3.5.85 dementeras.

VF:s lokala rapportkommittéer (Irk)

Sammanställningen av "VF-rapporten" och de lokala rapportkommittéernas arbete underlättas i hög grad av att rapporterna kommer in så tidigt som möjligt. Sänd alltså in dina iakttagelser till Irk i det område där observationerna gjordes så snart som möjligt efter årsskiftet. De lokala rapportkommittéerna publicerar i regel listor i anslutning till den regionala fågelrapporten över vilka observationer man är intresserade av.

Som tydligt framgår av rapporten ovan är täckningen i landet mycket ojämn. Särskilt dåligt är underlaget för skogstrakterna i Norrlands inland, men även från stora delar av fjällkedjan saknas rapporter nästan helt. Det är alltså mycket angeläget att alla "sörlänningar" som besöker Norrland verkligen rapporterar alla iakttagelser av intresse till respektive rapportkommitté.

Skåne: Bo Pettersson, Köpenhamnsv. 44B, 217 71 Malmö. Ulf Gårdenfors, Anders Lindén, Stefan Nilsson, Kristian Ståhl.

Blekinge: Thomas Nilsson, Kalkbacken 3, 292 00 Karlshamn. Anders Blomdahl, Carl-Ivan Carlsson, Ulf Lundgren, Gunnar Strömberg.